

Richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten gemeente Altena 2022

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Altena,

Gelet op artikel 7.4 van de Integrale Verordening sociaal domein gemeente Altena 2022,

besluit :

1. Richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten gemeente Altena 2021
2. Richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten gemeente Altena 2022

HOOFDSTUK 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 - Begripsbepalingen

1. In deze richtlijnen wordt verstaan onder:
 - a. de wet: de Participatiewet en de daarop gebaseerde gemeentelijke verordeningen;
 - b. tegemoetkoming bijzondere kosten: de bijzondere bijstand als genoemd in de Participatiewet
2. De begripsbepalingen van de wet zijn onverkort op deze richtlijnen van toepassing.

Artikel 2 - Algemeen

1. Als tegemoetkoming bijzondere kosten wordt aangemerkt de tegemoetkoming die wordt verstrekt indien bijzondere omstandigheden van de individuele belanghebbende leiden tot noodzakelijke kosten van het bestaan, waarin de algemene bijstand niet voorziet en die de aanwezige draagkracht te boven gaan.
2. Een tegemoetkoming bijzondere kosten wordt verleend met inachtneming van het bepaalde in de wet.
3. Op deze richtlijnen is de Afstemmingsverordening sociale zekerheid gemeente Altena 2019 van toepassing.
4. Indien van toepassing wordt bij een periodieke verstrekking van een tegemoetkoming bijzondere kosten de hoogte van de verstrekking jaarlijks in de maand januari, indien noodzakelijk, geïndexeerd.

Artikel 3 - Verstrekking om niet

1. Voor zover deze richtlijnen niet anders bepalen wordt de tegemoetkoming bijzondere kosten verstrekt als een bijdrage om niet.
2. In afwijking van het eerste lid kan de tegemoetkoming bijzondere kosten in de vorm van een renteloze geldlening worden verstrekt.
3. Aan de belanghebbende die een uitkering algemene bijstand ontvangt en die eigenaar is van een door hemzelf of zijn gezin bewoonde woning wordt, met inachtneming van het bepaalde in artikel 50 van de wet, de tegemoetkoming bijzondere kosten verleend in de vorm van een geldlening onder verband van hypotheek. Indien uitsluitend een tegemoetkoming bijzondere kosten wordt verstrekt, anders dan in de vorm van een woonkostentoeslag, wordt slechts tot het vestigen van krediethypotheek overgegaan als de tegemoetkoming bijzondere kosten naar verwachting meer bedraagt dan vijf maal het bedrag als genoemd in artikel 21 aanhef en onder a van de wet.

HOOFDSTUK 2 - Aanvraagprocedure

Artikel 4 - Indienen van een aanvraag

1. Een aanvraag in het kader van deze regeling wordt ingediend bij het college van burgemeester en wethouders. De aanvraag dient schriftelijk te gebeuren via het daarvoor bestemde aanvraagformulier.
2. Voor verlening met terugwerkende kracht van een bijdrage aan nieuwe en bestaande cliënten kantwaalf maanden teruggegaan worden vanaf de datum aanvraag.
3. Binnen acht weken na de datum van indiening nemen burgemeester en wethouders een beslissing op de aanvraag.

Artikel 5 - Bijzondere aanvraagprocedures

1. Burgemeester en wethouders kunnen in een werkinstructie een lijst van kostensoorten opstellen waarvoor een aangepaste aanvraagprocedure (declaratiesysteem) van toepassing is. Dit declara-

- tiesysteem geldt uitsluitend voor een limitatief aantal genoemde kostensoorten. Uitsluitend bijstandsgerechtigden komen voor deze aanvraagprocedure in aanmerking.
2. Bijstandsgerechtigden kunnen voor kostensoorten, anders dan bedoeld in het eerste lid, een aanvraag indienen via een verkorte aanvraagprocedure. Deze procedure houdt in dat een verkort aanvraagformulier van toepassing is en dat slechts een beperkt aantal bewijsstukken overgelegd dient te worden. Dit geldt eveneens voor personen van wie de draagkrachtperiode als genoemd in artikel 11 nog niet is verstreken.
 3. Bij de personen als genoemd in het tweede lid, worden bij het vastleggen van de nieuwe draagkrachtperiode uitsluitend de strikt noodzakelijke gegevens opgevraagd.
 4. Het college kan, in afwijking van het tweede lid, ook andere groepen aanwijzen die in aanmerking komen voor de verkorte aanvraagprocedure.

Artikel 6 - Drempelbijdrage

1. Een aanvraag om een tegemoetkoming bijzondere kosten wordt slechts in behandeling genomen, indien het bedrag van de noodzakelijke incidentele kosten waarvoor een tegemoetkoming wordt gevraagd hoger is dan € 25.
2. Indien het periodieke noodzakelijke kosten betreft, wordt een aanvraag om een tegemoetkoming bijzondere kosten slechts in behandeling genomen indien de periodieke kosten naar verwachting meer zullen bedragen dan € 25 per jaar.

HOOFDSTUK 3 - Inkomen en draagkracht

Artikel 7 - Inkomen

1. Bij de vaststelling van het netto inkomen wordt uitgegaan van de som van inkomsten als bedoeld in de wet.
2.
 - a. bij een vast inkomen wordt uitgegaan van het inkomen per datum aanvraag.
 - b. bij een wisselend inkomen wordt uitgegaan van het gemiddelde inkomen over de achterliggende zes maanden. In uitzonderlijke gevallen (individualiseringsbeginsel) kan van dit uitgangspunt worden afgeweken.
3. Voor de vaststelling van de draagkrachtruimte wordt het netto inkomen verminderd met de van toepassing zijnde bijstandsnorm, inclusief eventuele verlagingen, en met:
 - a. de subsidiabele woonlasten, voor zover deze meer bedragen dan het voor eigen rekening blijvende bedrag ingevolge de Wet op de huurtoeslag voor de laagste inkomenscategorie;
 - b. wettelijke betalingen voor levensonderhoud ten behoeve van de niet in het gezinsverband van de belanghebbende levende echtgenoot en kinderen tot 21 jaar, alsmede ten behoeve van de gewezen echtgenoot;
 - c. de eigen bijdrage AWBZ in verband met een tijdelijk verblijf in een inrichting wegens revalidatie;
 - d. de verschuldigde aanslag plaatselijke belastingen, na aftrek van de toegekende bijdrage in het kader van de kwijtscheldingsregeling, met uitzondering van de hondenbelasting;
 - e. voor gebruikers van de maaltijdvoorziening: het bedrag van de niet-maximaal ontvangen korting op grond van de verordening 'subsidieverlening gebruikers maaltijdvoorziening';
 - f. de niet ontvangen maximale tegemoetkoming op grond van de verordening 'Activiteitenfonds'.
4. Het inkomen van uitkeringsgerechtigden die langer dan een jaar een uitkering op grond van de wet ontvingen, wordt gedurende een periode van een jaar na beëindiging van de periodieke uitkering ingevolge de Participatiewet wegens werkaanvaarding voor de uitvoering van deze richtlijnen vastgesteld op de norm van de betreffende uitkering ingevolge de Participatiewet.

Artikel 8 - Draagkrachtregels algemeen

1. Bij de verlening van een tegemoetkoming bijzondere kosten is de belanghebbende naar draagkracht een eigen bijdrage verschuldigd.
2. Er is sprake van *draagkrachtruimte* voor zover het netto-inkomen, minus de in artikel 7 derde lid van deze richtlijnen genoemde componenten, van de belanghebbende de voor hem geldende bijstandsnorm overschrijdt.
3. Er is sprake van *draagkracht* indien het vermogen van belanghebbende boven het vrij te laten toegestane vermogen uitkomt zoals genoemd in artikel 34, derde lid van de wet en artikel 9 van deze Richtlijnen.
4. De draagkracht wordt vastgesteld voor de duur van één jaar, te rekenen vanaf de eerste dag van de maand waarin de aanvraag is ingediend.
5. Indien de omstandigheden van de belanghebbende of de aard van de kosten daartoe aanleiding geven, kan de draagkracht over een afwijkende periode worden vastgesteld.
6. Bij de bepaling van de draagkracht wordt de kostendelersnorm als bedoeld in artikel 22A van de wet buiten beschouwing gelaten.

Artikel 9 - Draagkracht uit vermogen

1. De draagkracht uit vermogen wordt vastgesteld op 100% van het vermogen ingevolge artikel 34 eerste en tweede lid van de wet, waarmee de vermogensvrijstellingen als bedoeld in artikel 34 derde lid van de wet wordt overschreden.
2. Indien er sprake is van vermogen, gebonden in een door de belanghebbende of zijn / haar gezin bewoonde woning, dat uitkomt boven de vermogensgrenzen als genoemd in artikel 34 van de wet, wordt de bijzondere bijstand verleend in de vorm van een geldlening onder verband van hypotheek, met inachtneming van het gestelde in artikel 3, derde lid, van deze richtlijnen.
3. Het bepaalde in de Beleidsregel Waardevaststelling bezit van auto's en motoren is van toepassing.
- 4.
4. Voor personen boven de pensioengerechtigde leeftijd geldt een extra vrijlating van maximaal € 6.000 per persoon.

Artikel 10 - Draagkracht uit inkomen

1. Voor de berekening van de verschuldigde draagkracht wordt het netto inkomen conform het gestelde in artikel 7 van deze richtlijnen als uitgangspunt genomen.
2. De draagkracht wordt als volgt vastgesteld:
 - 0% van de draagkrachtruimte, indien het netto inkomen minder bedraagt dan 110% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm;
 - 35% van de resterende draagkrachtruimte, als en voor zover het netto inkomen ligt tussen 110% en 150% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm;
 - 100% van der resterende draagkrachtruimte, als en voor zover het netto inkomen ligt boven 150% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm.
3. In afwijking van het bepaalde in het tweede lid, wordt de draagkracht vastgesteld op 100% boven de van toepassing zijnde bijstandsnorm, indien de verstrekking van een tegemoetkoming bijzondere kosten betrekking heeft op één of meer van de volgende kostensoorten:
 - a. woonkosten;
 - b. kosten van begrafenis of crematie van partner en/of kinderen;
 - c. kosten in verband met een tijdelijke opname in een inrichting of detentie;
 - d. de voldoening van de rente- en aflossingsverplichtingen van een kredietbanklening.

Artikel 11 - Draagkrachtperiode

1. Het draagkrachtjaar begint op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag wordt ingediend en eindigt één jaar later.
Bij elke volgende aanvraag binnen het draagkrachtjaar wordt rekening gehouden met het vastgestelde draagkrachtjaar; de vastgestelde draagkrachtruimte blijft gelden.
2. Bij incidentele verstrekkingen van een tegemoetkoming bijzondere kosten wordt de draagkracht over het gehele draagkrachtjaar in aanmerking genomen. De draagkracht wordt in eenmaal verrekend.
3. Bij periodieke verstrekkingen van een tegemoetkoming bijzondere kosten kan, in afwijking van het eerste lid, worden uitgegaan van een maandelijkse draagkrachtperiode als het gaat om:
 - a. een tegemoetkoming bijzondere kosten voor woonkosten;
 - b. een tegemoetkoming voor algemeen noodzakelijke kosten van jongeren, als genoemd in artikel 14 van deze richtlijnen;
4. Als op het moment van indienen van een aanvraag tegemoetkoming bijzondere kosten blijkt dat er vóór de aanvraagdatum noodzakelijke kosten zijn gemaakt, kan hiermee bij de vaststelling van de draagkracht rekening worden gehouden. Dit kan gebeuren door de aanvang van het draagkrachtjaar te stellen op het moment waarop deze kosten zich voor het eerst hebben voorgedaan. Een verschuiving terug in de tijd is mogelijk voor een periode van maximaal twaalf maanden.

Artikel 12 - Aflossingsregels

1. De aflossing van de verstrekte tegemoetkoming bijzondere kosten in de vorm van een geldlening wordt vastgesteld op een bedrag gelijk aan de draagkrachtruimte als bedoeld in artikel 7, derde lid en minimaal 5% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm.
2. De aflossing strekt zich maximaal uit over een periode van 36 maanden.
3. Indien gedurende 36 maanden volledig en onafgebroken aan de aflossingsverplichting in verband met een geldlening is voldaan, wordt het resterende bedrag van de geldlening geacht om niet te zijn verstrekt.
4. Indien na 36 maanden niet volledig aan de aflossingsverplichting is voldaan, is het bepaalde in het tweede lid eerst van toepassing op het tijdstip waarop het achterstallige bedrag is afgelost.

Artikel 13 - In aanmerking te nemen inkomen

1. Voor de toepassing van de Richtlijnen Tegemoetkoming bijzondere kosten wordt het inkomen, voor zover dit niet op grond van de wet wordt vrijgelaten, volledig in aanmerking genomen.
2. De kostendelersnorm als bedoeld in artikel 22A van de wet, wordt bij de bepaling van de draagkracht buiten beschouwing gelaten.
3. De in de Richtlijnen Tegemoetkoming bijzondere kosten omschreven tegemoetkomingen worden verleend als individuele verstrekking onder aftrek van de draagkracht overeenkomstig de in hoofdstuk 3 vastgestelde regels.

HOOFDSTUK 4 - Incidentele- en periodieke verstrekkingen

Artikel 14 - Tegemoetkoming bijzondere kosten aan jongeren

1. Een jongere van 18, 19 of 20 jaar heeft recht op een aanvullende tegemoetkoming bijzondere kosten voor de algemeen noodzakelijke bestaanskosten, indien en voor zover zijn noodzakelijke kosten van het bestaan hoger zijn dan de van toepassing zijnde norm als bedoeld in artikel 20 lid 1 sub a en artikel 20 lid 2 sub a van de wet.
2. Hogere noodzakelijke bestaanskosten als bedoeld in het eerste lid worden geacht aanwezig te zijn indien de jongere zelfstandig woonachtig is.
3. Een aanvullende tegemoetkoming bijzondere kosten als bedoeld in het eerste lid wordt, overeenkomstig artikel 12 van de wet, slechts verleend indien de jongere voor de kosten van het bestaan geen beroep kan doen op de ouder(s), omdat:
 - de middelen van de ouder(s) daartoe niet toereikend zijn; of
 - de jongere redelijkerwijs zijn onderhoudsrecht jegens zijn ouder(s) niet te gelde kan maken;
4. De jongere als bedoeld in het eerste lid wordt in ieder geval geacht zijn onderhoudsrecht jegens zijn ouders redelijkerwijs niet te gelde te kunnen maken indien:
 - a. de ouder(s) is/zijn overleden;
 - b. de jongere in het kader van de Wet Jeugdzorg buiten het gezin is geplaatst;
 - c. de jongere op de ingangsdatum van de bijstandsverlening langer dan een jaar zelfstandig woont;
 - d. er sprake is van een acute crisissituatie, waarin de jongere zelf geen verandering kan aanbrengen en indien hieraan een indicatie van een hulpverlenende instantie aan ten grondslag ligt.
5. De hoogte van de aanvullende tegemoetkoming bijzondere kosten als bedoeld in het eerste lid wordt maximaal vastgesteld op het verschil tussen de uitkering die de jongere zou ontvangen bij een leeftijd van 21 jaar als bedoeld in artikel 21 aanhef en onder a en artikel 21 aanhef en onder b van de wet en het van toepassing zijnde normbedrag als bedoeld in artikel 20 lid 1 sub a en artikel 20 lid 2 sub a van de wet.
6. De op voet van dit artikel verstrekte tegemoetkoming bijzondere kosten wordt verhaald op de onderhoudsplichtige.
7. Van verhaal als bedoeld in het zesde lid wordt afgezien, indien het instellen van verhaal zou leiden tot een ongewenste ontwrichting van de gezinssituatie dan wel zou leiden tot ongewenste gevolgen voor de betreffende jongere. Een indicatie van een hulpverlenende instantie dient hieraan ten grondslag te liggen.

Artikel 15 - Jongeren in een pleeggezin

1. Jongeren die in een pleeggezin verblijven ontvangen in beginsel een tegemoetkoming op grond van de normen van de Wet Jeugdzorg. Indien (nog) geen toekenning op grond van dit beleid heeft plaatsgevonden, kan een tegemoetkoming bijzondere kosten worden verstrekt, na advies en op indicatie van een hulpverlenende instantie.
2. De tegemoetkoming als bedoeld in het eerste lid is gelijk aan het in de Wet Jeugdzorg genoemde bedrag dat van toepassing is voor jongeren die verblijven in een pleeggezin.

Artikel 16 - Woonkosten

1. Onder woonkosten wordt verstaan:
 - a. Indien een huurwoning wordt bewoond, de op de aanvangsdatum van het lopende huurtoeslagjaar per maand geldende huurprijs als bedoeld in de Wet op de huurtoeslag.
 - b. Indien een eigen woning wordt bewoond, de tot een bedrag per maand omgerekende som van het totaal van de onderstaande posten:
 - de ten behoeve van de financiering van de woning verschuldigde hypotheekrente minus de hypotheekrenteafrek;
 - de rioolrechten;

- het eigenaarsdeel van de onroerende zaakbelastingen;
 - de brand- en opstalverzekering;
 - het eigenaarsdeel van de waterschapslasten;
 - onderhoud eigenwoning conform richtlijn Nibud.
2. Een woonkostentoeslag wordt verleend in situaties waarin de woonkosten zo hoog zijn dat de belanghebbende hierin niet kan voorzien met het inkomen. De Wet op de huurtoeslag is daarbij een voorliggende voorziening.
 3. Indien een beroep op de hardheidsclausule in de Wet op de huurtoeslag gedaan wordt, kan als uitgangspunt geen woonkostentoeslag verleend worden, omdat daarmee de toewijzingsmogelijkheid vervalt. Wel kan in een dergelijke situatie een geldlening verstrekt worden wegens het redelijkerwijs op korte termijn over voldoende geldmiddelen kunnen beschikken.
 - 4a. Indien een woning wordt bewoond waarvan de woonkosten niet hoger zijn dan de van toepassing zijnde maximumhuurprijs als genoemd in de Wet op de huurtoeslag, is de toeslag gelijk aan het bedrag dat maximaal wordt verstrekt op grond van de op belanghebbende van toepassing zijnde tabel volgens de Wet op de huurtoeslag.
 - 4b. Indien een woning wordt bewoond waarvan de woonkosten hoger zijn dan de van toepassing zijnde maximumhuurprijs wordt de toeslag vastgesteld op:
 1. de toeslag als bedoeld onder 4a. en
 2. het bedrag waarmee de woonkosten de maximumhuurprijs overschrijdt.
 5. De toeslag bedoeld in het vierde lid wordt verstrekt voor de duur van een jaar, te rekenen vanaf de datum aanvraag. Aan het verstrekken van deze toeslag wordt de voorwaarde verbonden dat de belanghebbende al het mogelijke doet om goedkopere woonruimte te verkrijgen, tenzij er sprake is van een woonkostentoeslag voor een eigen woning waarbij krediethypotheek is gevestigd.
 6. Verlenging van de in het vijfde lid genoemde periode is alleen mogelijk indien de belanghebbende ondanks dat hij aantoonbaar alles in het werk heeft gesteld om een meer passende woonruimte te verkrijgen, hierin buiten zijn toedoen niet in is geslaagd.
 7. Verlenging als genoemd in het zesde lid kan slechts tweemaal plaats vinden
 8. Artikel 4, lid 2 van deze beleidsregels is niet van toepassing op dit artikel.
 9. De bewoner van een recreatiewoning, die van de belastingdienst bericht ontvangt dat de eerder toegekende huurtoeslag voor diens recreatiewoning wordt beëindigd, kan vanaf de datum van stopzetting van de huurtoeslag maximaal één jaar in aanmerking komen voor een woonkostentoeslag.
 10. Verlenging van de periode van één jaar voor een woonkostentoeslag als bedoeld in het negende lid is niet mogelijk. Lid 6 en 7 van dit artikel zijn in deze situatie niet van toepassing.
 11. Bewoners van een recreatiewoning die op 1 januari 2018 geen woonkostentoeslag ontvangen (anders dan de situatie als genoemd in het negende lid) en personen die op of na 1 januari 2018 een recreatiewoning zijn gaan bewonen, komen niet in aanmerking voor woonkostentoeslag.

Artikel 17 - Kosten van medische- en/of sociale voorzieningen

1. Indien de aanvrager wegens schuldproblemen niet toegelaten wordt tot een aanvullende verzekering kan op individuele gronden een bijdrage voor medische kosten verstrekt worden:
 - a. De hoogte van de bijdrage bedraagt maximaal het bedrag dat men vanuit de aanvullende verzekering GemeentePakket Compact van VGZ zou hebben ontvangen als men verzekerd was geweest;
 - b. Op de bijdrage wordt de jaarpremie van de aanvullende verzekering GemeentePakket Compact van VGZ in mindering gebracht. Het betreft hier de jaarpremie minus de bijdrage die men op grond van de collectieve ziektekostenverzekering kan krijgen.
2. Huishoudens met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum en een vermogen dat niet meer bedraagt dan de vermogensvrijlating als genoemd in artikel 34, derde lid van de wet, komen in aanmerking voor deelname aan de collectieve ziektekostenverzekering VGZ dan wel CZ. Jaarlijks vindt controle plaats op het inkomen en vermogen van de deelnemer die geen periodieke uitkering ingevolge de wet ontvangt. Artikel 3, derde lid, artikel 7, derde lid en artikel 7, vierde lid van deze richtlijnen, zijn niet van toepassing op een verstrekking op grond van lid 7 van dit artikel. Met de TBK die verstrekt wordt voor de aanvullende verzekering, wordt bij de uitvoering van dit lid geen rekening gehouden. Artikel 22A van de wet is niet van toepassing bij een verstrekking op grond van lid 7 van dit artikel.

Artikel 18 - Medische- en para-medische kosten

1. Voor verlening van een tegemoetkoming bijzondere kosten komen de onderstaande medische en paramedische kosten in aanmerking. Hierbij wordt voor de bepaling van de noodzaak, de hoogte en de frequentie van de verlening van de tegemoetkoming uitgegaan van de goedkoopste adequate voorziening.

- a. de extra kosten van een medisch dieet;
- b. de ten gevolge van langdurige ziekte of handicap ontstane extra kosten van slijtage van kleding en/of beddengoed en bewassing;
- c. de extra kosten voor de vervanging van een garderobe na ongeval, ziekte of revalidatie;
- d. de extra kosten van kledingaanschaf in verband met een langdurige opname in een inrichting, een en ander volgens de door de inrichting aangegeven lijst van noodzakelijk aan te schaffen artikelen;
- e. de extra kosten van verwarming ten gevolge van een handicap of langdurige ziekte.

Artikel 19 - Kosten van verhuizing, alarmering, begrafenis en reiskosten

1. Voor een tegemoetkoming bijzondere kosten komen in ieder geval de volgende kosten in aanmerking, als zij noodzakelijk zijn op grond van bijzondere sociale- of financiële omstandigheden:
 - a. het voor rekening van de belanghebbende komende aandeel in de kosten van wettelijke verplichtelijkbezorging (begrafenis of crematie), gerekend naar de kosten van de goedkoopste adequate voorziening. Als belanghebbende wordt aangemerkt de directe familie, te weten de echtgenoot, de partner, de ouders, de kinderen, de aangetrouwde kinderen, schoonouders en stiefouders. Wanneer er geen directe familie is, kan degene die anderszins erfgenaam is geworden en niet over de middelen beschikt om de begrafenis of crematie te betalen, eveneens voor zijn/haar deel van de kosten een tegemoetkoming bijzondere kosten aanvragen.
Voor de kosten van een begrafenis of crematie in het buitenland wordt geen tegemoetkoming bijzondere kosten verstrekt. Ook de reiskosten naar het buitenland om een begrafenis of crematie bij te wonen komen niet in aanmerking voor een tegemoetkoming bijzondere kosten.
 - b. de kosten van een noodzakelijke verhuizing;
 - c. de kosten van alarmering als deze noodzakelijk zijn op grond van een sociale indicatie;
 - d. de ten gevolge van een noodzakelijke verhuizing ontstane dubbele woonkosten voor een periode van maximaal één maand;
 - e. reiskosten in Nederland in de volgende gevallen, tot een bedrag van € 0,19 per km:
 - ziekenbezoek aan gezinsleden of naaste familieleden die thuis of in een instelling worden verpleegd;
 - bezoeken van uit huis geplaatste kinderen;
 - bezoeken van een naast familielid in een penitentiaire inrichting;
 - bezoeken van een medisch specialist.
2. Het college stelt in afzonderlijke beleidsregels nadere regels voor deze bezoeken.
2. Voor leerlingen die een Internationale Schakelklas bezoeken (ISK), wordt de te verstrekken reiskostenvergoeding uitgewerkt in een afzonderlijke beleidsregel.

Artikel 19A - Reiskosten re-integratietrajecten

1. Aan personen die in verband met het volgen van een re-integratietraject moeten reizen, wordt een vergoeding verstrekt.
2. Personen die in verband met het volgen van een re-integratietraject vanwege medische redenen gebruik moeten maken van de deeltaxi, ontvangen een vergoeding van de werkelijke kosten.
3. Niet voor reiskostenvergoeding komen in aanmerking personen die op grond van hun re-integratietraject gesubsidieerd werk verrichten.
4. Het college stelt in afzonderlijke beleidsregels nadere regels vast over de verstrekking van een reiskostenvergoeding bij re-integratietrajecten.
5. Artikel 7, vierde lid, van de Richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten, is niet van toepassing op artikel 19A van deze richtlijnen.

Artikel 19B - Overblijfkosten bij re-integratietrajecten

1. De ouder(s) komt in aanmerking voor vergoeding van de overblijfkosten van diens kind(eren) op de basisschool, indien de ouder(s) een re-integratietraject volgt en het daardoor noodzakelijk is dat het kind c.q. de kinderen op de basisschool overblijven.
2. Artikel 7, vierde lid, van de Richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten, is niet van toepassing op artikel 19B van deze richtlijnen.

Artikel 20 - Kosten van duurzame gebruiksgoederen

1. Een tegemoetkoming bijzondere kosten voor noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen wordt verleend in de vorm van een geldlening, mits en voor zover de belanghebbende ter financiering van deze kosten niet kan worden geholpen door de Kredietbank.

2. De noodzaak voor verstrekking van een tegemoetkoming bijzondere kosten voor duurzame gebruiksgoederen wordt beoordeeld aan de hand van:
 - a. de feitelijke toestand van de te vervangen duurzame gebruiksgoederen;
 - b. de grootte van de woning van de belanghebbende;
 - c. de grootte van het gezin van de belanghebbende
 - d. de overige van belang zijnde feiten en omstandigheden.
3. Indien de individuele bijzondere omstandigheden van de belanghebbende daartoe aanleiding geven, kan in afwijking van het eerste lid een tegemoetkoming bijzondere kosten voor duurzame gebruiksgoederen worden verstrekt in de vorm van een bedrag om niet.
4. Indien een tegemoetkoming bijzondere kosten wordt verleend in de vorm van een geldlening, wordt de aflossing van deze geldlening vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in artikel 12 van deze richtlijnen.

Artikel 20A - Aanschaf van een laptop

1. Huishoudens met een inkomen dat langer dan één jaar niet hoger is dan het normbedrag van de wet, en waarbij het vermogen op de datum van aanvraag niet hoger is dan bedoeld in artikel 34 van de wet, komen in aanmerking voor het ontvangen van een tegemoetkoming voor de aanschaf van een laptop.
2. De bijdrage als bedoeld in het eerste lid, bedraagt maximaal € 500 per periode van vijf jaren.
3. De belanghebbende dient bij het indienen van de aanvraag een factuur van de aangeschafte laptop in te dienen.
4. De kostendelersnorm, als bedoeld in artikel 22A van de wet, is voor dit artikel niet van toepassing.
5. De bepalingen van artikel 7 lid 3 en lid 4, artikel 8, artikel 9 lid 1,2 en 4, artikel 10 en artikel 11 zijn voor de uitvoering van dit artikel niet van toepassing.
6. Personen die op grond van artikel 21 van deze beleidsregels een tegemoetkoming voor inrichtingskosten hebben ontvangen, komen de eerste 36 maanden na ontvangst van dit bedrag niet in aanmerking voor een verstrekking op grond van dit artikel.

Artikel 21 - Inrichtingskosten statushouders

1. Een statushouder die voor de eerste maal een zelfstandige woning gaat bewonen, komt in aanmerking voor een bedrag voor het inrichten van diens woning.
2. Het toe te kennen bedrag als bedoeld in het eerste lid is afhankelijk van de omvang van het huishouden. De bedragen zijn per huishouden maximaal als volgt en worden jaarlijks ambtelijk geïndexeerd op basis van het prijsinflatiecijfer woninginrichting van het CBS:

Aantal personen	Bedrag per 1 januari 2019
1 persoon, kamerbewoner	€ 1.850
1 persoon, zelfstandig wonend	€ 3.600
2 personen, echtpaar	€ 5.150
2 personen, geen echtpaar	€ 5.650
3 personen	€ 6.150
4 personen	€ 6.650
5 personen	€ 7.200
6 personen	€ 7.700
Meer personen, per persoon extra € 500	

3. Het toe te kennen bedrag als bedoeld in het eerste lid bestaat uit een lening en uit een bedrag aan bijstand om niet. Hierbij wordt de lening als voorliggend aangemerkt.
4. De lening als bedoeld in het derde lid wordt afgesloten bij de Kredietbank. De hoogte van de lening wordt vastgesteld op 36 maanden maal het aflossingsbedrag als genoemd in artikel 12, eerste lid.
5. Op de lening als bedoeld in het vierde lid worden de kosten van het afsluiten van de lening en de te betalen rente gedurende de looptijd van 36 maanden in mindering gebracht. Het bedrag van de lening dat resteert na aftrek van voorgaande wordt in mindering gebracht op het bedrag als bedoeld in het tweede lid. Dit bedrag wordt verstrekt als bijstand om niet.
6. De betrokkene dient het bedrag aan te wenden voor inrichtingskosten. Daartoe behoort de inboedel van de woning, maar ook fietsen, een computer etc. mogen van het bedrag aangeschaft worden. De betrokkene heeft hierin een grote mate van vrijheid. Het is mogelijk om ook tweedehands goederen aan te schaffen.
7. Betrokkene hoeft geen gedetailleerde facturen, bonnen etc. te overleggen van de aangeschafte goederen. Per steekproef kan de gemeente een controle uitvoeren naar de besteding van het bedrag. Betrokkene dient de facturen van aangekochte goederen gedurende drie jaar te bewaren.

8. Wanneer betrokkene binnen drie jaar na ontvangst van het bedrag als bedoeld in het eerste lid een aanvraag indient voor duurzame gebruiksgoederen, wordt deze aanvraag afgewezen. Het argument hiervoor luidt dat betrokkene van het bedrag de noodzakelijke goederen dient aan te schaffen. Wanneer betrokkene er bijvoorbeeld voor kiest een dure tv aan te schaffen en daarnaast een tweedehands, oude wasmachine, wordt gedurende de periode van drie jaar geen vergoeding verstrekt wanneer de wasmachine kapot gaat.
9. Lid 8 van dit artikel is ook van toepassing op een verstrekking als bedoeld in artikel 20A.

Artikel 22 - Tegemoetkoming kinderopvang

1. Kosten van kinderopvang worden vergoed aan de doelgroepen als genoemd in de Wet Kinderopvang, voor zover:
 - a. de kosten niet ten laste van andere wetten en regelingen inzake kinderopvang kunnen worden gebracht én
 - b. de werkgever geen voorzieningen heeft getroffen ten behoeve van kinderopvang én
 - c. de kinderopvang noodzakelijk is voor het meewerken aan de uitvoering van een reïntegratietraject ten behoeve van uitstroom naar algemeen geaccepteerde arbeid.
2. Het college stelt in een afzonderlijk besluit regels ten aanzien van de noodzakelijkheid, de duur en maximale kosten van de kinderopvang.
3. Kosten van kinderopvang in verband met sociaal medische omstandigheden worden vergoed, indien:
 - a. De noodzaak en omvang is vastgesteld door de GGD, dan wel is vastgesteld door een andere onafhankelijke partij, en
 - b. De kosten niet ten laste van andere wetten en regelingen inzake kinderopvang kunnen worden gebracht, en
 - c. De opvang niet in het eigen sociaal netwerk (echtgenoot, grootouders etc.) kan worden gerealiseerd.
4. De hoogte van de tegemoetkoming als bedoeld in het derde lid, bedraagt maximaal het uurtarief als genoemd in de Wet Kinderopvang.

Artikel 23 - Preventie ten aanzien van gezondheid en gezinsomstandigheden

1. Een tegemoetkoming bijzondere kosten kan worden verleend voor de kosten van deelname aan cursussen die onder meer gericht zijn op het verbeteren van de gezondheid en het versterken van de gezinsomstandigheden.
2. Naast de cursuskosten behoren ook de hieruit voortvloeiende reiskosten en de kosten van kinderopvang tot de noodzakelijke kosten.

Artikel 23A - Kosten mantelzorg

1. Een tegemoetkoming bijzondere kosten kan worden verleend voor de extra kosten die voortvloeien uit het verrichten van mantelzorg.
2. Cursussen die gericht zijn op ondersteuning van mantelzorgers komen in aanmerking voor een tegemoetkoming bijzondere kosten.
3. Naast de cursuskosten behoren ook de hieruit voortvloeiende reiskosten en de kosten van kinderopvang tot de noodzakelijke kosten.

Artikel 24 - Kosten rechtshulp en bewindvoering

1. Voor de eigen bijdrage in de kosten van rechtshulp kan een tegemoetkoming bijzondere kosten verleend worden.
2. Voor de legeskosten in verband met een verzoek voor afgifte van een verblijfsvergunning kan met inachtneming van artikel 11 van de wet een tegemoetkoming bijzondere kosten worden toegekend.
3. Dit geldt eveneens voor legeskosten in verband met een verzoek voor verlenging van een verblijfsvergunning.
4. Voor de verschuldigde eigen bijdrage in verband met het volgen van een inburgeringsvoorziening kan een tegemoetkoming bijzondere kosten worden toegekend, indien er sprake is van een samenloop van de kosten van de eigen bijdrage met andere noodzakelijke kosten die voortvloeien uit bijzondere individuele omstandigheden.
5. Voor de kosten van bewindvoering door een door de rechter benoemde bewindvoerder, kan een tegemoetkoming bijzondere kosten worden verleend. Bij twijfel kan de gemeente een onderzoek instellen om te verifiëren of de met de bewindvoering betrokken werkzaamheden daadwerkelijk zijn verricht en/of de kosten waarvoor een tegemoetkoming wordt gevraagd ook daadwerkelijk zijn gemaakt.

Artikel 25 - Overbruggingsuitkering

1. Aan de belanghebbende die op geen enkele wijze gedurende een korte periode zelf in zijn financiële probleem kan voorzien, kan een tegemoetkoming bijzondere kosten worden verstrekt in de vorm van een overbruggingstoelage. Een dergelijke toeslag is slechts mogelijk, nadat uit onderzoek is gebleken dat er geen inkomsten zijn en dat er geen (geldelijk) vermogen aanwezig is.
2. Indien er sprake is van toekenning van een eerste periodieke uitkering op grond van de Participatiewet, terwijl daaraan voorafgaand geen eigen inkomsten werden verworven en de belanghebbende de overbrugging op geen enkele wijze uit eigen middelen (inkomen en vermogen) kan opvangen, wordt de overbruggingstoelage om niet verleend.
3. De hoogte van de overbruggingstoelage bedraagt maximaal de hoogte van de periodieke bijstand over een periode van maximaal zes weken.

Artikel 25A - Kosten afvoer grof huisvuil

1. De kosten van afvoer van grof huisvuil worden tot een bedrag van € 70 per jaar aangemerkt als bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan. Voor deze kosten kan tot dit bedrag een bijdrage verstrekt worden.
2. Bij het indienen van een verzoek om bijstand op grond van dit artikel, dient de betrokkene een bewijsstuk van de gemaakte kosten te overleggen.

Hoofdstuk 5 - Schuldhulpverlening

Artikel 26 - Tegemoetkoming bijzondere kosten in schulden

1. Een tegemoetkoming bijzondere kosten in schulden kan worden verleend, met inachtneming van het bepaalde in artikel 13, eerste lid, onder g, en artikel 49 van de wet.
2. De Kredietbank wordt als voorliggende voorziening aangemerkt, indien en voor zover de kosten van rente en aflossing van een door deze bank te verstrekken krediet kunnen worden voldaan met de aflossingsregels zoals genoemd in artikel 12 van deze richtlijnen.
3. Indien en voor zover het krediet dat nodig is voor een noodzakelijke schuldsanering niet verstrekt kan worden wegens het ontbreken van voldoende aflossingscapaciteit, kan bijstand verleend worden op grond van artikel 48, tweede lid van de wet in de vorm van een geldlening, indien betrokkene aan de voorwaarden van dit artikel voldoet.
4. De aflossing van de geldlening bedoeld in het derde lid vindt plaats met inachtneming van de aflossingsregels zoals genoemd in artikel 12 van deze richtlijnen.
5. De aflossing van de geldlening zoals genoemd in het derde lid wordt opgeschort tot het moment waarop de lening bij de Kredietbank is afgelost, onder de voorwaarde dat de belanghebbende stipt en volledig aan zijn aflossingsverplichtingen bij de Kredietbank voldoet.
6. Voor het oplossen van incidentele schuldproblemen tot € 500,- wordt geen persoonlijke lening bij de Kredietbank afgesloten, maar kan worden volstaan met leenbijstand.

Artikel 27 - Tegemoetkoming bijzondere kosten in schulden bij bijzondere omstandigheden

1. Een tegemoetkoming bijzondere kosten in de kosten van een schuld, waardoor woninguitzetting en/of afsluiting van nutsvoorzieningen dreigt, kan worden verleend in een bedrag om niet, indien: hierin niet op andere wijze of door een andere voorziening kan worden voorzien en de financiële situatie van de belanghebbende bijstand in de vorm van een geldlening niet toelaat en - de voorwaarde wordt verbonden om mee te werken aan een budgetteringsmaatregel.
2. Een tegemoetkoming bijzondere kosten in de kosten van een schuld, die is veroorzaakt doordat men in de periode waarin de schuld is ontstaan niet beschikte over voldoende bestaansmiddelen, wordt, tot het bedrag waarop recht op een periodieke bijstandsuitkering zou hebben bestaan in de periode waarin men onvoldoende bestaansmiddelen had, om niet verleend. Deze tegemoetkoming wordt enkel verleend als en voor zover de noodzaak van de kosten nog is vast te stellen. Een tegemoetkoming in de meerkosten wordt verstrekt in de vorm van een geldlening. De periode die hierbij in ogenschouw wordt genomen bedraagt maximaal twaalf maanden.

Artikel 28 - Preventie schuldhulpverlening

Bij aanvang van budgetbeheer kan tot een bedrag van maximaal € 250 eenmalig een tegemoetkoming bijzondere kosten worden verleend voor het creëren van een noodzakelijk reserve op de budgetrekening, teneinde te voorkomen dat er bij de start een schuld ontstaat op de budgetrekening.

Artikel 29 - Bevordering saneerbaarheid

In het kader van een door de Kredietbank op te stellen schuldsanering kan eenmalig finale kwijting worden verleend voor bijstand die in de vorm van een geldlening is verstrekt.

Bij het vaststellen van het percentage van finale kwijting wordt de gedragscode schuldregeling van de Nederlandse Vereniging van Volkskrediet (NVVK) gehanteerd.

Hoofdstuk 6 - Uitvoering en slotbepalingen

Artikel 30 - Uitvoering

1. Het college van burgemeester en wethouders is belast met de uitvoering van deze richtlijnen.
2. Ter uitvoering van deze richtlijnen kunnen burgemeester en wethouders nadere werkinstructies vaststellen. Deze worden vastgelegd in het Handboek Kluwer/Schulinck.
3. In gevallen waarin deze richtlijnen en het in het tweede lid genoemde Handboek Kluwer/Schulinck niet voorzien, kunnen burgemeester en wethouders de tegemoetkoming bijzondere kosten in afwijking van deze richtlijnen vaststellen, indien de bijzondere individuele omstandigheden van de belanghebbende daartoe aanleiding geven. Daarbij toetst het college de uitvoering aan de richtlijnen zoals deze staan vermeld in het Handboek Kluwer/Schulinck.
4. Indien bijzondere omstandigheden van de individuele belanghebbende daartoe aanleiding geven, wordt de tegemoetkoming bijzondere kosten in afwijking van deze richtlijnen ten gunste van de belanghebbende vastgesteld.

Artikel 31 - Slotbepalingen

1. Deze richtlijnen kunnen worden aangehaald als 'Richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten Altena 2022';
2. Deze richtlijnen treden in werking per 1 januari 2022;
3. Met ingang van 1 januari 2021 komen de beleidsregels tegemoetkoming bijzondere kosten gemeente Altena 2021 te vervallen.

Vastgesteld in de vergadering van het college van B&W van 21 december 2021.

*de secretaris,
drs. R.J.M. van Wuijtswinkel MPA*

*de burgemeester,
drs. E.B.A. Lichtenberg MCM*

Artikelsgewijze toelichting bij 'Richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten gemeente Altena 2019'

Inleiding

Op 1 januari 2015 werd de Participatiewet van kracht.

De invoering van deze wet had tot gevolg dat de Richtlijnen Tegemoetkoming bijzondere kosten (Tbk) op een aantal punten moesten worden aangepast. Dit betreft onder meer:

- De artikelen over categoriale bijzondere bijstand kwamen te vervallen;
- Er werd een bepaling opgenomen, dat de kostendelersnorm als bedoeld in art. 22A van de P-wet bij het vaststellen van de draagkracht buiten beschouwing wordt gelaten;
- De Toeslagenverordening WWB kwam te vervallen. Dit dient te worden verwerkt in de Richtlijnen Tbk;
- De extra vrijlating voor ouderen werd opgetrokken van € 5.000 naar € 6.000;
- Talloze verwijzingen en afkortingen werden aangepast.

Vanwege de vorming van de nieuwe gemeente Altena per 1 januari 2019 zijn de richtlijnen Tbk van de drie gemeenten geharmoniseerd.

HOOFDSTUK 1 - Algemene bepalingen

Artikel 1 - Begripsbepalingen

Eerste lid

De bijzondere bijstand is afgeleid van de Participatiewet (P-wet). In de richtlijnen wordt daarom herhaaldelijk verwezen naar de Participatiewet, afgekort met 'de wet'.

Eén van de uitgangspunten in het beleid van de gemeente Altena is om het niet-gebruik van de inkomensondersteunende voorzieningen terug te dringen. Dat kan o.a. door eenvoudige aanvraagprocedures en helder taalgebruik.

De benaming 'bijzondere bijstand' blijkt voor een aantal mensen een nogal negatieve klank te hebben. Om die reden wordt in plaats van de benaming 'bijzondere bijstand' het wat meer neutraal klinkende 'tegemoetkoming bijzondere kosten' aangehouden.

De bijzondere bijstand is bedoeld om een vergoeding te verstrekken als er bijzondere kosten worden gemaakt. Daarom wordt gekozen voor de omschrijving 'tegemoetkoming bijzondere kosten'.

Tweede lid

In de P-wet wordt een groot aantal begrippen genoemd. Dezelfde begrippen zijn ook van toepassing op de 'Richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten'.

Artikel 2 - Algemeen Eerste lid

Dit artikel kadert de verhouding tussen algemene en bijzondere bijstand. Bijzondere bijstand wordt slechts verstrekt voor kosten waarin de algemene bijstand niet voorziet. Naast de noodzakelijkheidstoets, wordt ook de hoogte van het inkomen en het vermogen van de aanvrager in aanmerking genomen.

Tweede lid

Wellicht ten overvloede wordt hier aangegeven dat de verlening van een tegemoetkoming slechts plaatsvindt met inachtneming van het bepaalde in de P-wet. Het lokale beleid ten aanzien van bijzondere bijstand mag niet in strijd zijn met de wet.

Derde lid

Het afstemmingsbeleid, zoals dat is vastgelegd in de Afstemmingsverordening sociale zekerheid gemeente Altena 2019, is eveneens van toepassing op deze richtlijnen.

Vierde lid

Een tegemoetkoming kan verstrekt worden voor incidentele- en periodieke kosten. Indien een tegemoetkoming voor periodieke kosten wordt verstrekt, wordt het bedrag van de verstrekking in de maand januari, indien noodzakelijk, verhoogd met het wettelijk indexeringspercentage.

Artikel 3 - Verstrekking om niet Eerste en tweede lid

Een tegemoetkoming bijzondere kosten wordt in beginsel verstrekt als een gift, tenzij uitdrukkelijk in de richtlijnen is aangegeven dat de tegemoetkoming als lening wordt verstrekt.

Daarnaast kan in bijzondere omstandigheden afgeweken worden van het uitgangspunt de tegemoetkoming als gift te verstrekken; in plaats daarvan wordt de tegemoetkoming als lening verstrekt. Er is over een dergelijke lening geen rente verschuldigd.

Derde lid

Bij de beoordeling van het recht op een tegemoetkoming bijzondere kosten vindt een vermogenstoets plaats zoals die in de P-wet is weergegeven.

Indien de belanghebbende algemene bijstand ontvangt en indien reeds krediethypotheek is gevestigd, wordt de toe te kennen tegemoetkoming bijzondere kosten eveneens verstrekt als lening in de vorm van krediethypotheek.

Indien geen algemene bijstand wordt toegekend, doch uitsluitend een tegemoetkoming bijzondere kosten, wordt pas tot vestiging van krediethypotheek overgegaan als het toe te kennen bedrag binnen het draagkrachtjaar meer bedraagt dan vijf maal het bedrag van de norm van een alleenstaande van 21 jaar of ouder.

Deze bepaling is opgenomen omdat een belanghebbende het in de woning aanwezige vermogen niet zonder meer te gelde kan maken en er aan vestiging van krediethypotheek een aantal kosten is verbonden.

Daarnaast speelt een rol dat het vermogen in de eigen woning vaak in de loop van een groot aantal jaren is opgebouwd. Het wordt niet redelijk geacht om de belanghebbende te verplichten dit te gelde te maken, indien hij te maken krijgt met bijzondere noodzakelijke kosten die niet vanuit het inkomen bestreden kunnen worden. Artikel 35, eerste lid van de P-wet biedt in dit verband uitdrukkelijk de mogelijkheid aan het college van burgemeester en wethouders om zelf te bepalen welk gedeelte van het vermogen in aanmerking wordt genomen. Bij de verlening van algemene bijstand heeft het college deze bevoegdheid niet.

HOOFDSTUK 2 - Aanvraagprocedure en uitvoering

Artikel 4 - Indienen van een aanvraag Eerste lid

Een aanvraag op grond van deze richtlijnen wordt schriftelijk ingediend.

Tweede lid

Indien een nieuwe cliënt met terugwerkende kracht een aanvraag indient, kunnen de kosten in aanmerking worden genomen tot 12 maanden terug. Onder een nieuwe cliënt wordt een belanghebbende verstaan die geen periodieke uitkering P-wet ontvangt en die in de afgelopen 12 maanden geen aanvraag in het kader van deze richtlijnen indiende.

Een bestaande cliënt is een belanghebbende met een periodieke uitkering P-wet dan wel een belanghebbende die in de afgelopen 12 maanden eerder een aanvraag in het kader van deze richtlijnen indiende. Bij dergelijke aanvragers worden de kosten eveneens in aanmerking genomen tot 12 maanden terug.

Vierde lid

Op basis van de wet dient binnen maximaal acht weken na datum van indiening van de aanvraag een beslissing te worden genomen. Het streven is er echter op gericht om klantgericht te werken en de aanvragen ruim voor de termijn van acht weken af te handelen, in het bijzonder voor aanvragen op basis van artikel 5.

Artikel 5 - Bijzondere aanvraagprocedure Eerste lid

Cliënten met een periodieke uitkering P-wet kunnen via een verkorte aanvraagprocedure een tegemoetkoming bijzondere kosten aanvragen. Er wordt naar gestreefd om deze verkorte aanvraagprocedure in de toekomst om te zetten in een declaratiesysteem. De bedoeling hiervan is de aanvraagprocedure te vereenvoudigen en efficiënter te maken. Dit geldt voor veel voorkomende kostensoorten.

De toekomstige werkwijze houdt in dat uitsluitend het declaratieformulier met de nota en de eventuele terug ontvangst van de zorgverzekeraar wordt ingediend. De afhandeling kan administratief plaatsvinden; een gesprek met de cliënt en een nader onderzoek kan achterwege blijven. Voor deze werkwijze komen uitsluitend de genoemde cliënten in aanmerking.

Tweede lid

Bij een verkorte aanvraag hoeft slechts een beperkt aantal gegevens overgelegd te worden en is een vereenvoudigd aanvraagformulier van toepassing.

De verkorte aanvraagprocedure geldt voor degenen van wie bekend is dat ze een laag inkomen hebben en van wie het vermogen lager is dan de van toepassing zijnde vermogensnormen. Tot deze categorie behoren ook die personen die al eerder een aanvraag ingediend hebben en van wie het draagkrachtjaar nog niet verstreken is. Het streven is om aanvragen via de verkorte procedure binnen vier weken af te handelen in plaats van de wettelijke termijn van acht weken, zoals genoemd in artikel 4, vierde lid.

Artikel 6 - Drempelbijdrage Eerste lid

Indien het bedrag van de noodzakelijke kosten lager is dan € 25 wordt geen aanvraag ingenomen. Aan de belanghebbende wordt in een dergelijk geval verzocht om een aantal kleine uitgavenposten bij elkaar te sparen en pas een aanvraag in te dienen op het moment dat het totaalbedrag meer is dan € 25.

Dit wordt gedaan om de behandeling van aanvragen niet te belastend te maken voor de uitvoering.

Tweede lid

Bij een aanvraag om periodieke kosten geldt de bepaling dat een aanvraag slechts in behandeling wordt genomen wanneer de kosten naar verwachting meer zullen bedragen dan € 25. Hierbij geldt hetzelfde argument als genoemd bij de toelichting in het eerste lid.

HOOFDSTUK 3 - Inkomen en draagkracht

Artikel 7 - Inkomen Eerste lid

In artikel 31, tweede lid, P-wet wordt een opsomming gegeven van de middelen die niet gerekend worden tot het inkomen. Het inkomensbegrip in deze richtlijnen sluit aan bij het gestelde in artikel 31 P-wet.

Tweede lid

Het inkomen per datum aanvraag dient als uitgangspunt bij de vaststelling van het netto inkomen. Indien het inkomen maandelijks wisselt wordt uitgegaan van het gemiddelde inkomen over de zes maanden voorafgaande aan de datum van de aanvraag. In bijzondere omstandigheden kan van deze stelregel worden afgeweken en kan een langere periode worden aangehouden.

Derde lid

Toekenning van een tegemoetkoming bijzondere kosten is afhankelijk van de eigen draagkracht. Uitgangspunt daarbij is dat er in elk geval geacht wordt geen draagkracht aanwezig te zijn indien het inkomen niet hoger is dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

Indien het inkomen wel hoger is dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm, dient eerst de draagkrachtruimte berekend te worden. Daartoe wordt het netto inkomen inclusief vakantietoeslag verminderd met de van toepassing zijnde bijstandsnorm, eveneens inclusief vakantietoeslag.

Voorts wordt een aantal andere componenten op het inkomen in mindering gebracht. Deze worden in mindering gebracht om het effect van de armoedeval zoveel mogelijk tegen te gaan. De gedachtegang daarbij is dat het inkomen slechts eenmaal ingezet kan worden voor betaling van verplichtingen en vaste lasten. Bij de berekening van de draagkrachtruimte dient daarom een correctie op het inkomen plaats te vinden door

een aantal componenten in mindering te brengen. Het betreft:

- een gedeelte van de subsidiabele woonlasten, namelijk het deel dat meer bedraagt dan het voor eigen rekening blijvende bedrag op basis van de berekening bij de Wet op de huurtoeslag voor de laagste inkomenscategorie;

- de verschuldigde alimentatie en onderhoudsbijdragen voor de partner van wie gescheiden wordt geleefd, voor de ex-partner en voor de kinderen tot 21 jaar; (hierbij wordt rekening gehouden met de teruggaaf van de belastingdienst die op deze verschuldigde uitgaven betrekking heeft);
- de eigen bijdrage AWBZ in verband met een tijdelijk verblijf in een inrichting wegens revalidatie;
- de niet ontvangen bijdragen op basis van de inkomensondersteunende regelingen die tot het gemeentelijk minimabeleid behoren zijnde, de kwijtscheldingsregeling plaatselijke belastingen, de subsidieverlening gebruikers maaltijdvoorziening en het activiteitenfonds.

Vierde lid

Indien een uitkeringsgerechtigde gaat werken, ligt het nieuwe inkomen meestal niet al te veel boven de bijstandsnorm. Het gevolg kan echter zijn dat betrokkene niet meer (volledig) in aanmerking komt voor de diverse inkomensondersteunende voorzieningen. Om te voorkomen dat iemand er na werkaanvaarding financieel amper op vooruit gaat, geldt de bepaling dat het eerste jaar na werkaanvaarding de bijstandsnorm wordt aangehouden als toetsinkomen. De negatieve gevolgen van de armoedeval worden hiermee verkleind.

De periode van een jaar wordt aangehouden omdat de armoedeval voor veel mensen een tijdelijk probleem is:

na één à twee jaar volgt vaak een toename van het inkomen.

Een eventuele vermogenstoename in het jaar na werkaanvaarding wordt eveneens buiten beschouwing gelaten.

Artikel 8 - Draagkrachtregels algemeen Eerste tot en met derde lid

Als de belanghebbende meer inkomen heeft dan de bijstandsnorm, wordt bij de verlening van de tegemoetkoming bijzondere kosten geheel of gedeeltelijk rekening gehouden met dit hogere inkomen. Dit is de draagkrachtruimte. Een gedeelte van de draagkrachtruimte moet aangewend worden voor de betaling van de bijzondere kosten. Dit gedeelte, dat wordt vastgesteld conform de berekening in artikel 10 tweede lid, wordt de draagkracht genoemd.

Eventueel vermogen, voor zover dit het vrij te laten bescheiden vermogen als genoemd in de P-wet, met inachtneming van het gestelde in artikel 9 van deze beleidsregels overschrijdt, wordt volledig als draagkracht aangemerkt.

Vierde lid

De draagkracht wordt vastgesteld voor de duur van één jaar. De eenmaal berekende draagkracht blijft gedurende het hele draagkrachtjaar gelden. Indien er duidelijk geen ruimte aan de orde is, kan het vaststellen van het draagkrachtjaar soms achterwege blijven. Dit is het geval bij:

- verstrekkingen via de verkorte procedure;
- voor personen die een uitkering Participatiewet ontvangen;
- incidentele verstrekkingen in de vorm van een lening, zoals een overbruggingsuitkering.

Vijfde lid

Bij een ingrijpende wijziging in de financiële omstandigheden van de belanghebbende kan de eenmaal vastgestelde draagkracht tijdens het draagkrachtjaar worden gewijzigd. Per geval wordt beoordeeld of een wijziging ingrijpend is of niet.

Zesde lid

De kostendelersnorm als bedoeld in art. 22A van de P-wet wordt bij de vaststelling van de draagkracht buiten beschouwing gelaten. Het wordt niet redelijk geacht om individuele bijzondere noodzakelijke kosten van het bestaan op deze manier af te wentelen op andere inwonenden.

Artikel 9 - Draagkracht uit vermogen Eerste lid

Indien het vermogen hoger ligt dan de normbedragen zoals genoemd in de wet, komt de belanghebbende niet in aanmerking voor een tegemoetkoming bijzondere kosten. Eerst dient het overschrijdende vermogen aangewend te worden. Slechts indien het totaalbedrag van de noodzakelijke kosten niet gedekt kan worden uit de vermogensoverschrijding, kan voor het restant een tegemoetkoming worden verleend.

Tweede lid

Krediethypotheek wordt niet gevestigd, indien uitsluitend een tegemoetkoming bijzondere kosten wordt verstrekt. Het wordt niet redelijk geacht om de voorwaarde van krediethypotheek op te leggen, aangezien de kosten van krediethypotheekvestiging (taxatie, notariskosten, hypotheekkosten etc.) niet in verhouding staan tot het bedrag van de kosten waarvoor gemiddeld een tegemoetkoming bijzondere kosten wordt verstrekt. Zie ook de toelichting bij artikel drie, derde lid.

Indien een woonkostentoeslag wordt verstrekt zijn de bepalingen rondom krediethypotheek wel van toepassing.

Derde lid

De waarde van auto's wordt aangemerkt als vermogen. Het bepaalde in de Beleidsregel Waardevaststelling bezit van auto's en motoren is van toepassing. Wanneer er in een gezin sprake is van een tweede auto, wordt de waarde van deze tweede auto in beginsel volledig als vermogen aangemerkt. De vrijlating, zoals genoemd in de Beleidsregels Waardevaststelling bezit van auto's en motoren, is in dat geval niet aan de orde.

Vierde lid

Voor belanghebbenden vanaf de pensioengerechtigde leeftijd geldt een extra vrijlating per persoon van € 6.000. Deze vrijlating is bedoeld als reservering voor de kosten van begravenis of crematie. Hieraan wordt niet de voorwaarde gekoppeld dat deze bedragen zijn gestort op een geblokkeerde bank- of girorekening en dat het tegoed niet mag worden opgenomen. In het verleden kenden de meeste banken een dergelijke spaarvorm, maar tegenwoordig hebben voor zover bekend alle banken deze spaarvorm afgeschaft.

In de praktijk blijkt dat veel ouderen een bedrag op een spaarrekening hebben staan met de uitdrukkelijke bedoeling om dit aan te wenden voor de kosten van begravenis of crematie. In dat verband wordt het redelijk geacht om de algemene vermogensvrijstelling voor deze groep belanghebbenden hoger te stellen.

Artikel 10 - Draagkracht uit inkomen Eerste lid

Voor de berekening van het inkomen wordt uitgegaan van het netto inkomen, zoals bedoeld in artikel 7 van deze richtlijnen. Dit inkomen, waarop een correctie plaatsvindt op grond van een aantal aftrekposten, wordt als uitgangspunt genomen.

Het verschil tussen het netto inkomen en het normbedrag P-wet wordt de draagkrachtruimte genoemd.

Tweede lid

Van de draagkrachtruimte wordt een gedeelte aangemerkt als draagkracht. Met draagkracht wordt het bedrag bedoeld dat de belanghebbende zelf dient aan te wenden.

De berekening van de draagkracht is als volgt:

- a. bij een inkomen tot 110% van het sociaal minimum is geen draagkracht aanwezig;
- b. 35% van het meerinkomen tussen 110% en 150% van het sociaal minimum;
- c. 100% van het meerinkomen boven 150% van het sociaal minimum.

Voor de berekening van de draagkracht wordt een afzonderlijk draagkrachtberekeningsformulier gehanteerd.

Dit is opgenomen in het Handboek Schulinc.

Derde lid

Niet in alle situaties is de draagkrachtberekening als genoemd in het tweede lid van toepassing. In een aantal gevallen wordt het, gelet op het karakter van de kosten, redelijk geacht dat de belanghebbende het volledige meerinkomen aanwendt. Deze situaties worden hier limitatief genoemd.

Artikel 11 - Draagkrachtperiode Eerste lid

Het draagkrachtjaar wordt met ingang van de datum van de aanvraag vastgesteld voor de duur van één jaar.

Bij elke volgende aanvraag binnen het draagkrachtjaar wordt rekening gehouden met het vastgestelde draagkrachtjaar; de vastgestelde draagkracht blijft dus gelden.

Alleen bij een ingrijpende wijziging (individueel te beoordelen) kan de eenmaal vastgestelde draagkracht tijdens deze periode aangepast worden.

Tweede lid

Op het moment dat een incidentele aanvraag wordt ingediend wordt de totale draagkracht over het gehele jaar in aanmerking genomen. De draagkracht wordt in eenmaal verrekend.

Derde lid

Wanneer er sprake is van periodieke verstrekkingen is het niet altijd redelijk om de draagkracht op jaarbasis in aanmerking te nemen. Dat zou kunnen betekenen dat een belanghebbende de eerste maanden geen tegemoetkoming ontvangt, waardoor het uiteindelijk besteedbaar inkomen op een laag niveau komt te liggen.

Deze situatie doet zich voor bij woonkostentoeslag.

Vierde lid

In sommige gevallen kan het voorkomen dat een belanghebbende een aanvraag indient en dat uit het onderzoek blijkt dat er in de voorliggende periode kosten zijn gemaakt die ook onder de werkingssfeer van deze richtlijnen vallen. Uit een oogpunt van terugdringing van het niet-gebruik kunnen deze kosten meegenomen worden.

In deze gevallen wordt de aanvang van het draagkrachtjaar vastgesteld op de datum dat de kosten zich hebben voorgedaan. De draagkracht wordt vastgesteld aan de hand van het inkomen en het vermogen waarover de belanghebbenden beschikten op het moment dat de kosten zich hebben voorgedaan. Hierdoor kan het dus gebeuren dat er voor één aanvraag twee draagkrachtjaren vastgesteld moeten worden.

Artikel 12 - Aflossingsregels

Indien een lening is verstrekt dient hierop afgelost te worden. Indien er geen draagkracht aanwezig is bedraagt het bedrag van de verschuldigde aflossing minimaal 5% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm per maand. Er zijn situaties denkbaar waarin de aflossingscapaciteit lager is dan 5%. Op basis van de VTLB berekeningsmethode van Recofa bedraagt de ondergrens 5% en wordt de aflossing ook in die situaties op 5% van de van toepassing zijnde bijstandsnorm vastgesteld.

Indien er wel draagkracht aanwezig is dient naast de genoemde 5% van de bijstandsnorm de draagkrachtruimte volledig te worden aangewend voor de aflossing van de lening.

Indien de verschuldigde aflossing om motiverende redenen hoger wordt vastgesteld dan het genoemde minimum van 5%, moet de beslagvrije voet als genoemd in het Wetboek Burgerlijke rechtsvordering (artikel 475d Rv) in acht worden genomen.

Tweede en derde lid

Nadat 36 maanden correct is afgelost wordt het eventueel aanwezige restantsaldo kwijtgescholden. Dit standpunt vloeit voort uit de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK). Uitgangspunt is dat het in beginsel niet verantwoord is om iemand langer dan drie jaar op een besteedbaar inkomen te zetten dat 5% onder het sociaal minimum ligt.

Vierde lid

Indien de belanghebbende gedurende de termijn van 36 maanden niet volledig aan de aflossingsverplichting heeft voldaan, wordt het restant niet kwijtgescholden. Kwijtschelding als bedoeld in het tweede lid is pas aan de orde als het achterstallige bedrag is afgelost.

Artikel 13 - In aanmerking te nemen inkomen

Eerste en tweede lid

In dit artikel wordt vermeld dat bij het toekennen van een tegemoetkoming bijzondere kosten rekening wordt gehouden met de hoogte van het inkomen en met de aanwezige draagkracht. In Hoofdstuk III wordt dit nader uitgewerkt.

De kostendelersnorm zoals genoemd in art. 22A van de P-wet wordt in de Richtlijnen Tbk buiten beschouwing gelaten.

HOOFSTUK 4 - Incidentele- en periodieke verstrekkingen

Artikel 14 - Tegemoetkoming bijzondere kosten aan jongeren

Eerste lid
De uitkering voor 18-, 19- en 20-jarigen (hierna te noemen: jongeren) is in de P-wet apart genormeerd in artikel 20 lid 1 sub a en lid 2 sub a. Deze normen, die zijn afgeleid van het niveau van de Algemene Kinderbijslagwet, worden over het algemeen voldoende geacht ter voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan.

In bepaalde gevallen kan het echter noodzakelijk zijn een extra tegemoetkoming te verlenen. Dat is het geval wanneer de noodzakelijke bestaanskosten van de jongere hoger zijn dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm.

Tweede lid

Hogere noodzakelijke bestaanskosten worden geacht aanwezig te zijn, indien de jongere zelfstandig woont.

Dit wil echter nog niet zeggen dat in dergelijke gevallen aan de betreffende jongere een aanvullende tegemoetkoming bijzondere kosten wordt verstrekt. Eerst dient de jongere een beroep te doen op de ouder(s).

Derde lid

Slechts indien de jongere geen beroep kan doen op de ouders wordt een aanvullende tegemoetkoming bijzondere kosten verstrekt. Er zijn twee situaties waarbij er van uit gegaan wordt dat geen beroep op de ouders mogelijk is:

- a. de ouders hebben geen toereikende financiële middelen;
 - b. de jongere kan zijn onderhoudsrecht ten opzichte van zijn ouders redelijkerwijs niet te gelde maken.
- Indien de jongere verklaart dat de ouders onvoldoende middelen hebben om in zijn onderhoud te voorzien, wordt een onderzoek ingesteld naar de financiële draagkracht van de ouders. Indien blijkt dat er draagkracht aanwezig is, wordt deze in mindering gebracht op de aan de jongere toe te kennen tegemoetkoming bijzondere kosten.

Vierde lid

Hier worden de situaties genoemd waarbij er van uit gegaan wordt dat de jongere zijn onderhoudsrecht redelijkerwijs niet te gelde kan maken.

Indien de ouders zijn overleden moet worden nagegaan in hoeverre de betreffende jongere recht heeft op een uitkering in het kader van de Algemene nabestaanden wet.

Indien er sprake is van een acute crisissituatie, dient dit bevestigd te worden door een schriftelijke rapportage van een hulpverleningsinstantie die bij de situatie betrokken is.

Vijfde lid

De hoogte van de aanvullende tegemoetkoming wordt hier genoemd.

Zesde en zevende lid

De verstrekte tegemoetkoming moet in beginsel worden verhaald op de wettelijke onderhoudsplichtige. Het kan echter voorkomen dat het instellen van verhaal tot een niet gewenste ontwrichting leidt van de gezinssituatie. In dat geval kan worden afgezien van het instellen van verhaal. Dit kan uitsluitend indien dit wordt bevestigd door een schriftelijke rapportage van een hulpverleningsinstantie die bij de situatie is betrokken.

Artikel 15 - Jongeren in een pleeggezin Eerste lid

Ten behoeve van jongeren die in een pleeggezin verblijven ontvangen de pleegouders normaliter een 'pleeggezin vergoeding' op basis van de Wet Jeugdzorg. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) verhaalt de ouderlijke bijdrage op de ouders.

Indien er sprake is van een crisissituatie, waarbij het noodzakelijk is dat de jongere uit huis wordt geplaatst, maar waarbij nog geen vergoeding is toegekend, kan een tegemoetkoming bijzondere kosten worden verstrekt.

Hiervoor is een schriftelijke indicatie van een hulpverlenende instelling vereist.

In overleg met de pleegouders, de jongere en de hulpverlenende instelling wordt afgesproken op welke wijze de vergoeding betaalbaar wordt gesteld. De verstrekte tegemoetkoming wordt in beginsel verhaald op de ouder(s).

Tweede lid

In de Wet Jeugdzorg worden de normbedragen genoemd die gelden voor jongeren in pleeggezinnen. Deze norm wordt ook aangehouden indien een tegemoetkoming op basis van dit artikel wordt verstrekt.

Artikel 16 - Woonkosten

Een tegemoetkoming bijzondere kosten voor woonkosten wordt in dit kader 'woonkostentoeslag' genoemd.

Een woonkostentoeslag kan worden verstrekt in de kosten die verband houden met het bewonen van een woning, indien en voor zover deze kosten niet betaald kunnen worden uit het inkomen op het niveau van het sociaal minimum. Een woonkostentoeslag is zowel mogelijk voor een huurwoning (verhuurder kan zijn een woningbouwcorporatie of een particuliere verhuurder) als voor een eigen woning.

Eerste lid

In het eerste lid is aangegeven wat onder het begrip woonkosten wordt verstaan. Bij een huurwoning betreft het de zogenaamde rekenhuur, zoals die ook van toepassing is in de Wet op de huurtoeslag.

Bij een eigen woning gaat het in hoofdzaak om de verschuldigde hypotheecaire rente.

Het deel van de achteraf te ontvangen belastingteruggaaf dat betrekking heeft op kosten waarvoor de woonkostentoeslag is verleend, wordt van de belanghebbende teruggevorderd.

Naast de hypotheecaire rente moet de eigenaar van een woning extra kosten maken ten opzichte van een huurder. Deze kosten zijn limitatief genoemd in dit artikel. Hierbij wordt uitgegaan van de daadwerkelijk te maken kosten. Alleen bij de post onderhoud eigenwoning moet uitgegaan worden van een forfaitair bedrag conform de richtlijnen van het Nibud.

Tweede lid

Bij het beoordelen van het recht op een woonkostentoeslag bij een huurwoning wordt de Wet op de huurtoeslag aangemerkt als een passende voorliggende voorziening.

Indien de belanghebbende verzuimd heeft om huurtoeslag aan te vragen, wordt beoordeeld in hoeverre er sprake is van verwijtbaarheid. De Afstemmingsverordening sociale zekerheid gemeente Altena 2019 is hierbij van toepassing.

Derde lid

Een woonkostentoeslag voor een huurwoning wordt als lening verstrekt, indien een beroep gedaan wordt op de "hardheidsclausule Wet op de huurtoeslag". Indien het verzoek om toepassing van deze clausule door de belastingdienst wordt afgewezen, kan de verstrekte lening worden omgezet in een tegemoetkoming om niet.

Vierde lid

Als de kosten van de woning lager of gelijk zijn aan de van de toepassing zijnde maximale huurprijs als genoemd in de Wet op de huurtoeslag wordt de hoogte woonkostentoeslag vastgesteld op het bedrag als genoemd in de van toepassing zijnde tabel in de Wet op de huurtoeslag.

Als de kosten van de woning meer bedragen dan de van toepassing zijnde maximale huurprijs als genoemd in de Wet op de huurtoeslag wordt de hoogte van de woonkostentoeslag vastgesteld op:

1. het bedrag als genoemd in de van toepassing zijnde tabel in de Wet op de huurtoeslag en 2. het verschil tussen de maximale huurprijs als genoemd in de Wet op de huurtoeslag en de te maken woonkosten boven deze maximale huurprijs.

Vijfde lid

Woonkostentoeslag kan maximaal voor een periode van 12 maanden worden toegekend vanaf de datum van aanvraag. Als uitgangspunt geldt dat de periode waarvoor woonkostentoeslag verstrekt wordt, zo kort mogelijk moet zijn. De Wet op de huurtoeslag moet in feite sluitend zijn. In bepaalde gevallen blijkt echter dat die aansluiting er niet is. Dit betreft situaties waarbij men geen of onvoldoende huurtoeslag ontvangt omdat men niet aan de eisen van de van de Wet op de huurtoeslag voldoet of in een te dure woning woont. Omdat bij de toekenning van de woonkostentoeslag in bovenstaande situaties al duidelijk is dat na het verstrijken van de maximale termijn van 12 maanden nog steeds woonkostentoeslag noodzakelijk is, wordt in deze gevallen de verhuisverplichting opgelegd. Deze verhuisverplichting moet er toe leiden dat de betrokkenen in te toekomst wel volledige aansluiting vinden bij de Wet op de huurtoeslag.

De verhuisplicht wordt niet opgelegd aan bewoners van een eigen woning, zolang de woonkostentoeslag verstrekt wordt onder verband van krediethypotheek. Deze bepaling vloeit voort uit het feit dat de woonkostentoeslag in een dergelijke situatie de vorm heeft van een lening. Na verkoop van de woning wordt de verstrekte woonkostentoeslag terugbetaald.

Zesde en zevende lid

Woonkostentoeslag is maximaal voor de duur van 12 maanden mogelijk.

In lid zes en zeven is geregeld dat deze termijn slechts verlengd kan worden indien aantoonbaar blijkt dat het niet mogelijk was om woonruimte te vinden waardoor aansluiting bij de Wet op de huurtoeslag ontstaat.

Achtste lid

Woonkostentoeslag kan niet met terugwerkende kracht verstrekt worden. De woonkostentoeslag wordt immers gegeven omdat er vanuit wordt gegaan dat de belanghebbende de woonkosten niet zou kunnen voldoen zonder woonkostentoeslag.

Bovendien kan de verplichting als genoemd in lid 5 niet met terugwerkende kracht opgelegd worden. Indien men een beroep op de Wet op de huurtoeslag heeft gedaan en dit beroep is afgewezen of draagt onvoldoende bij in de woonkosten, kan in afwijking van de hoofdregel wel met terugwerkende kracht een woonkostentoeslag verstrekt worden. Voorwaarde hierbij is dat men direct (binnen één week) na het ontvangen van de voorschotbeschikking huurtoeslag een aanvraag woonkostentoeslag indient. De datum van de aanvraag van de huurtoeslag kan dan als ingangsdatum van de woonkostentoeslag aangemerkt worden.

Negende t/m elfde lid

Hier wordt specifiek ingegaan op de situatie van bewoning van een recreatiewoning.

Artikel 17 - Kosten van medische- en/of sociale voorzieningen

Eerste lid

Het komt ook voor dat de aanvrager wel een aanvullende verzekering wil afsluiten, maar dat hij wegens schuldproblemen niet wordt toegelaten tot een aanvullende zorgverzekering.

In dat geval kan afgeweken worden van de reguliere regels. Het komt er op neer dat in een dergelijke situatie voor de volledige kosten een TBK vergoeding verstrekt wordt. Daarop wordt de niet betaalde jaarpremie voor de aanvullende collectieve verzekering VGZ in mindering gebracht.

Tweede lid

Dit lid gaat over de huishoudens die toegelaten kunnen worden tot de gemeentelijke collectieve zorgverzekering VGZ of CZ. Het college kan hiervoor nadere uitvoeringsregels vaststellen.

Artikel 18 - Medische- en paramedische kosten Eerste lid

Dit artikel noemt een aantal kostensoorten die in aanmerking komen voor verstrekking van een tegemoetkoming. Deze lijst is uitdrukkelijk niet limitatief. Ook andere, hier niet genoemde kostensoorten, kunnen in aanmerking komen voor een tegemoetkoming.

Eerste lid sub b

Voor een tegemoetkoming bijzondere kosten komen in ieder geval de volgende kosten in aanmerking, als zij noodzakelijk zijn om het zelfstandig functioneren van ouderen, gehandicapten en chronisch zieken te bevorderen:

- a. de eigen bijdrage van dagopvang ouderen en gehandicapten;
- b. de eigen bijdrage gezinsverzorging;
- c. de kosten van een tijdelijke opname in een verzorgingstehuis.

Het is van belang dat ouderen (personen vanaf de pensioengerechtigde leeftijd), gehandicapten en chronisch zieken zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. In een aantal gevallen kunnen activiteiten en voorzieningen bijdragen aan bevordering c.q. instandhouding van de zelfstandigheid. De kosten van dergelijke activiteiten en voorzieningen komen in aanmerking voor een tegemoetkoming bijzondere kosten.

De noodzaak van deze kosten hoeft vaak niet afzonderlijk vastgesteld te worden, daar dit reeds gedaan is bij de intake voor de betreffende voorziening.

Overigens zijn de genoemde activiteiten en voorzieningen niet limitatief. Ook andere activiteiten en voorzieningen die bijdragen aan de zelfstandigheid en het welzijn van ouderen, gehandicapten en chronisch zieken kunnen worden gerekend tot de bijzondere noodzakelijke kosten.

Tweede lid

De kosten van een medische behandeling door huisarts of specialist en de kosten van opname en behandeling in een ziekenhuis worden in beginsel vergoed via de ziektekostenverzekering. Een aanvulling via de richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten is hierbij in beginsel niet aan de orde.

Indien een belanghebbende geen ziektekostenverzekering heeft en indien medische hulp absoluut noodzakelijk is, kan op grond van individuele omstandigheden een tegemoetkoming bijzondere kosten verstrekt worden. De kosten hiervan worden in beginsel verhaald op de belanghebbende.

Een vreemdeling die niet rechtmatig in Nederland verblijft heeft op grond van de Koppelingswet geen recht op voorzieningen. De Koppelingswet maakt echter een drietal uitzonderingen, waaronder noodzakelijke medische hulp. Hiertoe behoort ook preventieve medische hulp (inertingen e.d.).

De kosten van noodzakelijke medische hulp komen in dergelijke situaties echter niet zondermeer in aanmerking voor een tegemoetkoming bijzondere kosten. Er moet sprake zijn van een acute nood situatie, waarbij het niet verlenen van een tegemoetkoming ernstige gevolgen heeft voor de gezondheid van de belanghebbende. Daarnaast moet eerst onderzocht worden in hoeverre er een alternatief aanwezig is voor de verstrekking van een tegemoetkoming bijzondere kosten.

Artikel 19 - Kosten van verhuizing, alarmering, begrafenis en reiskosten

Een aantal kosten dat voortvloeit uit bijzondere sociale- of financiële omstandigheden komt in aanmerking voor een tegemoetkoming bijzondere kosten. In dit artikel wordt expliciet genoemd:

- a. Kosten begrafenis of crematie.

Deze kosten worden slechts vergoed voor zover de uitkering van de uitvaartverzekering en de nalatenschap niet toereikend zijn en voor zover de nabestaande(n) die wettelijk zorg moeten dragen voor de begrafenis of crematie niet over voldoende financiële middelen beschikken.

Tot de kosten van de begrafenis worden onder meer de kosten van begraven in een algemeen graf gerekend. De kosten van een zogenaamd eigen graf worden niet geacht te behoren tot de noodzakelijke kosten. De kosten die voortvloeien uit het ruimen van graven behoren evenmin tot de noodzakelijke kosten.

De onderstaande kosten kunnen daarbij als noodzakelijk worden aangemerkt:

- o Legeskosten overlijdensakte
- o Rouwkaarten
- o Eenvoudige kist
- o Werkzaamheden uitvaartverzorger
- o Grafrechten voor een algemeen graf; niet voor een graf in eigendom o Rouwauto
- o Opbaren in een rouwcentrum
- o Draggers

Een tegemoetkoming bijzondere kosten wordt alleen verleend voor kosten die in Nederland zijn gemaakt. Daaruit volgt dat voor de kosten van een begrafenis of crematie in het buitenland geen tegemoetkoming wordt verstrekt. Voor de reiskosten naar het buitenland evenmin.

- b. Een verhuizing kan noodzakelijk zijn op grond van medische- en/of sociale omstandigheden. Bij een verhuizing om medische omstandigheden zal in een aantal gevallen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) aangemerkt kunnen worden als voorliggende voorziening. Bij medische omstandigheden waarin de Wmo geen voorliggende voorziening is en bij een verhuizing om sociale omstandigheden is een indicatiestelling nodig van een hulpverlenende instelling dan wel van een medisch adviseur. Voor de goede orde wordt nog opgemerkt dat er verschil bestaat in verhuiskosten en inrichtingskosten. Slechts de kosten van verhuizing (transport e.d.) worden vergoed. Inrichtingskosten zijn niet als verhuiskosten als bedoeld in dit artikel aan te merken. Deze kosten kunnen mogelijk vergoed in de vorm van een lening.

- c. De kosten van alarmering komen uitsluitend in aanmerking voor een tegemoetkoming bijzondere kosten, indien de aanleg van alarmering plaatsvindt op grond van een indicatie door het betreffende indicatie orgaan.
- d. Als gevolg van een noodzakelijke verhuizing kunnen er dubbele woonkosten ontstaan, doordat zowel voor de bestaande woning als voor de nieuwe woning woonkosten verschuldigd zijn. In dergelijke gevallen wordt maximaal één maand een tegemoetkoming verstrekt in de woonkosten van de nieuw te betrekken woning.
- e. Reiskosten die gemaakt worden in het kader van ziekenbezoek, bezoek aan kinderen die uit huis geplaatst zijn en bezoek aan familieleden in een penitentiaire inrichting komen in aanmerking voor verstrekking van een tegemoetkoming. De kosten worden in beginsel vergoed op een bedrag van € 0,19 per km, ongeacht de wijze van vervoer. In een afzonderlijke beleidsregel worden de voorwaarden nader uitgewerkt.
- Voor leerlingen die naar de ISK gaan, geldt een afzonderlijke beleidsregel voor vergoeding van reiskosten.

Artikel 19A - Reiskostenvergoeding re-integratieactiviteiten

Reiskosten worden verstrekt aan mensen die ten behoeve van hun traject moeten reizen. Het kan gaan om verschillende re-integratieactiviteiten, zoals een werkstage, deelname aan activiteiten via een re-integratiebedrijf, vrijwilligerswerk etc. De hoogte en de voorwaarden rond het verstrekken van reiskosten regelt het college in afzonderlijke beleidsregels. Indien iemand vanwege sociale- of medische redenen niet met openbaar vervoer of eigen vervoer kan reizen, worden de kosten van de deeltaxi vergoed. Mensen die werken, inclusief werknemers met gesubsidieerd werk, kunnen voor hun reiskosten een beroep doen op de voorzieningen van hun werkgever.

Voor vergoeding van reiskosten geldt niet de bepaling van art. 7, vierde lid, dat het inkomen een jaar na werkaanvaarding nog wordt aangemerkt als zijnde het bijstandsinkomen.

Artikel 19B - Overblijfkosten re-integratietraject

Indien ouders een re-integratietraject volgen, is het soms mogelijk dat de ouder tussen de middag niet thuis is om het kind op te vangen. In die gevallen kan het kind op school overblijven. Daarvoor is de ouder een relatief geringe vergoeding verschuldigd. De bijdrage bedraagt normaliter tussen € 1 en € 2 per dag. Voor deze kosten kan een tegemoetkoming bijzondere kosten verstrekt worden aan de ouders. Voor vergoeding van overblijfkosten geldt niet de bepaling van art. 7, vierde lid, dat het inkomen een jaar na werkaanvaarding nog wordt aangemerkt als zijnde het bijstandsinkomen.

Artikel 20 - Kosten van duurzame gebruiksgoederen Eerste lid

Artikel 51 P-wet bepaalt dat bijzondere bijstand voor de kosten van noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen kan worden verleend in de vorm van een geldlening of borgtocht, dan wel in de vorm van een bedrag om niet. Tot de algemeen noodzakelijke bestaanskosten behoren ook de kosten van aanschaf, vervanging of reparatie van gebruiksgoederen met een duurzaam karakter. Iemand die beschikt over een inkomen op het niveau van het sociaal minimum wordt dan ook geacht voor deze kosten te reserveren.

Indien men niet in staat is geweest om voor deze kosten te reserveren, kan een persoonlijke lening worden aangevraagd bij de Kredietbank. Bij een dergelijke aanvraag vindt geen beoordeling plaats naar de noodzaak en de aard van de aan te schaffen duurzame gebruiksgoederen. De Kredietbank beoordeelt uitsluitend de financiële omstandigheden van de aanvrager en kijkt in hoeverre de aanvrager over voldoende aflossingscapaciteit beschikt.

Indien de belanghebbende niet in aanmerking komt voor een persoonlijke lening via de Kredietbank, bijvoorbeeld wegens het ontbreken van voldoende aflossingscapaciteit, kan een tegemoetkoming bijzondere kosten worden verleend. Deze tegemoetkoming wordt als renteloze lening verstrekt. De noodzaak dient in de rapportage te worden vastgelegd.

Tweede lid

Wanneer betrokkene niet in aanmerking komt voor een geldlening, kan bijstand om niet worden verstrekt voor duurzame gebruiksgoederen. In dat geval dient in een rapportage te worden vastgesteld wat de noodzaak is voor het verstrekken van een tegemoetkoming. De omstandigheden die in de beoordeling worden meegenomen, worden hier genoemd.

Derde lid

De vaste stelregel is dat een tegemoetkoming voor bijzondere kosten verstrekt wordt als lening. Er kunnen echter omstandigheden zijn dat een lening bij de Kredietbank niet mogelijk is, dat een lening op basis van deze richtlijnen evenmin mogelijk is wegens het ontbreken van aflossingsruimte en dat er niettemin toch een noodzaak is dat er geld beschikbaar komt voor de aanschaf of reparatie van duurzame gebruiksgoederen. In een dergelijke situatie kan van het vaste uitgangspunt worden afgeweken en kan een tegemoetkoming in de vorm van een gift worden verstrekt.

Er moet in dat geval echter sprake zijn van bijzondere omstandigheden die in de rapportage duidelijk aangegeven dienen te worden.

Vierde lid

In eerste instantie dient een belanghebbende bij de Kredietbank een aanvraag te doen voor een lening voor duurzame gebruiksgoederen. Voor de Kredietbank is de mate van noodzakelijkheid niet van belang. Indien een lening bij de Kredietbank niet mogelijk is, kan de belanghebbende verzoeken om een renteloze lening op basis van de regeling tegemoetkoming bijzondere kosten. Een dergelijke lening is mogelijk op basis van artikel 51 Participatiewet. Een beoordeling van de noodzakelijkheid dient hierbij plaats te vinden.

Het bedrag van de maandelijkse aflossing is geregeld in artikel 12 van deze richtlijnen. Hierin is ook bepaald dat na 36 maanden correct aflossen het restant van de lening wordt kwijtgescholden. Een toe te kennen lening voor duurzame gebruiksgoederen met een bedrag dat hoger is dan 36 maal het bedrag van de maandelijkse aflossing wordt in feite voor een gedeelte verstrekt als bijstand om niet. Dit benadrukt nog eens de noodzaak van een zorgvuldige afweging bij toekenning van een lening voor duurzame gebruiksgoederen.

Artikel 20A - Aanschaf van een laptop

Met het wettelijk minimumloon, uitkeringen en toeslagen creëert het Rijk voor alle Nederlanders een wettelijk sociaal minimum. Daarnaast zijn er in de Altena gemeenten min of meer generieke basisvoorzieningen, die jaarlijks door huishoudens met een laag inkomen gebruikt kunnen worden. Bijvoorbeeld het Activiteitenfonds / Bijdrageregeling, de individuele inkomenstoelage, de korting op de warme maaltijdvoorziening, bijdragen van het Jeugdportsfonds en Stichting Leergeld en de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

De Tegemoetkomingsregeling bijzondere kosten (bijzondere bijstand) vormt het sluitstuk; daarop kan alleen incidenteel een beroep worden gedaan, als bijzondere omstandigheden daarom vragen.

Veel informatie moeten burgers tegenwoordig via internet verkrijgen. Zo ook bijvoorbeeld aanvraagformulieren voor inkomensondersteunende voorzieningen. De gemeente Altena wil zoveel mogelijk digitaal gaan werken. In feite komt het erop neer dat het in de huidige samenleving steeds moeilijker wordt om te functioneren zonder een pc of laptop. Dit pleit ervoor om huishoudens met een langdurig laag inkomen de beschikking te geven over een laptop, zodat ze hierdoor in staat zijn zelfstandig deel te nemen aan de maatschappij. Onder een langdurig laag inkomen wordt in dit verband verstaan: een inkomen dat langer dan een jaar niet hoger is dan het van toepassing zijnde normbedrag van de Participatiewet.

In de Tegemoetkomingsregeling bijzondere kosten is daarom de bepaling opgenomen dat personen met een langdurig laag inkomen een laptop kunnen verkrijgen van de gemeente. Een dergelijke verstrekking is mogelijk op basis van groepskenmerken, zodat een individuele beoordeling achterwege kan blijven. Zo'n regeling is geen categoriale bijzondere bijstand, aangezien betrokkenen facturen van de aan te schaffen laptop moeten indienen.

Stichting Leergeld kan voor kinderen een tweedehands pc verstrekken.

Indien betrokkenen over onvoldoende digitale vaardigheden beschikken, kunnen zij zich gratis laten scholen bij het Taalhuis van Bibliotheek Altena. Met het programma 'digistekker' worden de benodigde vaardigheden bijgebracht.

De bijdrage bedraagt maximaal € 500 per periode van 5 kalenderjaren. Deze periode wordt aangehouden, om te voorkomen dat huishoudens elk jaar een nieuwe laptop komen aanvragen.

Mocht de verstrekte laptop binnen de periode van 5 kalenderjaren stuk gaan, bijvoorbeeld wegens veelvuldig gebruik, dan kan op basis van individuele omstandigheden en gebeurtenissen besloten worden om af te wijken van de genoemde periode van 5 kalenderjaren. De consulent dient in dat geval een gemotiveerde rapportage op te stellen.

De aanvrager dient een factuur van de aangeschafte laptop te overleggen.

In afwijking van de reguliere Tbk aanvragen gelden voor verstrekking van een laptop andere criteria. Uitsluitend personen met een inkomen op bijstandsniveau komen in aanmerking. De draagkrachtberekening is daarom niet van toepassing. Ook gelden de compensatie regels daarom niet, zoals genoemd in artikel 7 lid 3. Evenmin geldt de bepaling, dan na werkervaring nog een jaar het inkomen op bijstandsniveau wordt aangehouden, zoals genoemd in artikel 7 lid 4.

De draagkrachtberekening is niet aan de orde, omdat uitsluitend personen zonder draagkracht in aanmerking komen voor een verstrekking op grond van dit artikel.

Ontvangers van een bijdrage voor inrichtingskosten komen de eerste 36 maanden niet in aanmerking voor verstrekking van een laptop. Dit sluit ook aan bij de strekking als genoemd bij artikel 21.

Indien het inkomen van de aanvrager als gevolg van een Wsnp toelating of als gevolg van een minnelijke schuldregeling op of beneden het normbedrag ligt van de wet, geldt voor de uitvoering van dit artikel het lagere inkomen.

Artikel 21 - Inrichtingskosten statushouders Eerste lid

Een statushouder die niet eerder een zelfstandige woning bewoonde, komt in aanmerking voor een bedrag voor eerste woninginrichting. Dit bedrag wordt deels verstrekt via een lening bij de Kredietbank en wordt deels verstrekt als bijstand om niet. Indien mocht blijken dat toekenning via de Kredietbank niet mogelijk is, kan overwogen worden om leenbijstand beschikbaar te stellen.

Tweede lid

Per huishoudtype wordt een maximaal bedrag beschikbaar gesteld. De bedragen zoals vermeld in de lijst dienen jaarlijks geïndexeerd te worden. De indexering vindt ambtelijk plaats, op basis van het prijsinflatiecijfer woninginrichting van het CBS. De opgenomen bedragen gelden per 1 januari 2019. Voor de berekening van de hoogte van de bedragen is niet aangesloten bij de begrippen ingevolge artikel 4 Pwet. Een gezin dat bestaat uit alleen een echtpaar heeft minder inrichtingskosten dan een gezin dat bestaat uit een alleenstaande met een ten laste komend of meerderjarig kind.

Derde lid

Zoals in het eerste lid al aangegeven, bestaat het bedrag uit een lening en uit een bedrag aan bijstand om niet.

Indien men geen gebruik wenst te maken van de lening is het verstrekken van de bijstand om niet, niet mogelijk. Artikel 51 P-wet bepaalt dat bijzondere bijstand voor de kosten van noodzakelijke duurzame gebruiksgoederen kan worden verleend in de vorm van een geldlening of borgtocht, dan wel in de vorm van een bedrag om niet. Tot de algemeen noodzakelijke bestaanskosten behoren ook de kosten van aanschaf, vervanging of reparatie van gebruiksgoederen met een duurzaam karakter. Iemand die beschikt over een inkomen op het niveau van het sociaal minimum wordt dan ook geacht voor deze kosten te reserveren. Indien men niet in staat is geweest om voor deze kosten te reserveren kan via de gemeente een persoonlijke lening worden aangevraagd bij de Kredietbank.

Om de armoedeval tegen te gaan en uitstroom te bevorderen is het niet wenselijk om het gehele bedrag als lening te verstrekken. Indien een vluchteling relatief korte tijd na de ingangsdatum van de uitkering gaat werken, zou hij anders nog lang geconfronteerd worden met de restant KB vordering, waardoor het netto besteedbaar inkomen op die manier rond bijstandsniveau zou blijven liggen.

Bovendien is het in beginsel niet verantwoord is om iemand langer dan drie jaar op een besteedbaar inkomen te zetten dat 5% onder het sociaal minimum ligt. Dit standpunt vloeit voort uit de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK).

Vierde en vijfde lid

De lening wordt afgesloten bij de Kredietbank.

De hoogte van de af te sluiten bruto lening bedraagt 36 maal het aflossingsbedrag als genoemd in artikel 25, eerste lid. Aan de Kredietbank dient maandelijks het aflossingsbedrag betaald te worden.

Omdat aan het afsluiten van deze lening kosten verbonden zijn en er gedurende de looptijd rente verschuldigd is, kan de afgesloten lening niet geheel aangewend worden voor de kosten verbonden aan de inrichting van de woning.

Bij de Kredietbank moet derhalve geïnformeerd worden naar de hoogte van de kosten en de te betalen rente gedurende de looptijd. Deze kosten en de te betalen rente over de lening moeten in mindering gebracht worden op de bruto lening. Hierdoor wordt duidelijk welk bedrag daadwerkelijk besteed kan worden aan de inrichting van de woning. Dit is de netto lening.

Deze netto lening moet in mindering gebracht worden op het van toepassing zijnde bedrag als genoemd in het tweede lid. Het bedrag dat resteert wordt verstrekt als bijstand om niet.

Zesde lid

De betrokkene heeft een grote mate van vrijheid bij de besteding van de lening. Het wordt in grote lijnen aan de betrokkene overgelaten op welke wijze hij het bedrag wil aanwenden. Ook zaken die niet strikt behoren tot de inboedel van de woning, zoals fietsen of kleding, mogen desgewenst aangeschaft worden van het te verstrekken krediet. Het is ook mogelijk om tweedehands goederen aan te schaffen. Ook spullen kopen vanuit een kringloopwinkel is toegestaan.

Zevende lid

De gemeente stelt geen strikte controle in naar de aangeschafte goederen. Wel kan de gemeente bij wijze van steekproef nagaan of het krediet en de bijstand om niet op de juiste wijze is aangewend. De betrokkene dient gezien het voorgaande de facturen drie jaar te bewaren.

Achtste lid

Degene die een krediet en bijstand om niet heeft ontvangen in verband met de eerste inrichting van de woning, kan binnen drie jaar na de datum van verstrekking geen vergoeding ontvangen voor duurzame gebruiksgoederen. Het argument hiervoor luidt dat de betrokkene reeds de mogelijkheid had om het verstrekte inrichtingskrediet en de bijstand om niet aan te wenden voor het aanschaffen van duurzame gebruiksgoederen. Ook een laptop, zoals bedoeld in artikel 20A, wordt hiertoe gerekend.

Artikel 22 - Tegemoetkoming kinderopvang

Kosten voor kinderopvang worden alleen vergoed zolang er geen beroep gedaan kan worden op andere wetten en regelingen en voor zover het noodzakelijk is in verband met de uitvoering van het e-integratietraject.

Door het college worden in een afzonderlijk besluit regels gesteld over de noodzakelijkheid, de doelgroep en de maximale duur en kosten van de kinderopvang. Vergoedingen voor peuterspeelzalen worden voortaan niet meer afzonderlijk geregeld. Dit is opgenomen in de Subsidieregeling Peuteropvang 2018.

Artikel 23 - Preventie ten aanzien van gezondheid en gezinsomstandigheden Eerste lid

Een goede gezondheid en een stabiele gezinssituatie is van belang voor zowel ouders als kinderen. Voor mensen met een laag inkomen kan het soms een drempel betekenen om deel te nemen aan voorlichtingsactiviteiten, cursussen, bijeenkomsten etc. die op deze punten gericht zijn. Voorbeelden van cursussen die worden aangeboden: Opvoeden Zo, 1e hulp bij kindergevallen, postnatale gymnastiek, 1e hulp bij senioren, beter slapen, anders leren denken e.d. De eigen bijdragen zijn relatief beperkt; het varieert van € 25 tot € 100. De aanmelding gebeurt in vrijwel alle gevallen via huisartsen, algemeen maatschappelijk werk en kruis zorg. De kosten van het lidmaatschap van een Kruisvereniging behoren eveneens tot de noodzakelijke kosten, daar het lidmaatschap zorgt voor een lagere eigen bijdrage aan cursussen. Naast bovengenoemde cursussen worden in dit kader ook andere cursussen en trainingen als bijzonder noodzakelijke kosten aangemerkt. Hierbij kan o.a. gedacht aan trainingen om kinderen weerbaarder te maken (tegensaan van pesten op school).

Artikel 23A - Kosten mantelzorg Eerste lid

Mantelzorg is een nogal diffuus begrip. Het is niet altijd eenvoudig om aan te geven wat precies onder mantelzorg moet worden verstaan. De meest gangbare omschrijving van mantelzorg gaat uit van het verrichten van 5 uur extra zorg per week. Extra zorg duidt er op dat het moet gaan om activiteiten die niet tot de normale, alledaagse zorg wordt gerekend.

De kosten van de mantelzorger die in aanmerking komen bestaan in beginsel uit reiskosten (incl. parkeerkosten), telefoonkosten en kosten van kinderopvang, maar ook bijkomende kosten (bijvoorbeeld de was van de patiënt die de mantelzorger mee naar huis neemt). In situaties waarin niet duidelijk valt vast te stellen in hoeverre er daadwerkelijk sprake is van mantelzorg, kan een advies worden ingewonnen bij de betreffende hulpverlener c.q. hulpverleningsinstantie. In de praktijk zal namelijk altijd de hulpverlening bekend

zijn met de omstandigheden van de persoon/het gezin aan wie de mantelzorg wordt verleend. Omstandigheden die daarbij in aanmerking kunnen worden genomen zijn: duur en intensiteit van de situatie, leeftijd, relatie tot de patiënt etc. In een uitvoeringsvoorschrift kan dit onderwerp nader worden uitgewerkt.

Tweede en derde lid

Uit het eerste lid vloeit voort dat de kosten van cursussen en activiteiten die gericht zijn op ondersteuning van mantelzorgers eveneens tot de noodzakelijke kosten gerekend kunnen worden.

Artikel 24 - Kosten rechtshulp, naturalisatie en bewindvoering Eerste lid

De belanghebbende die gebruik maakt van rechtsbijstand, is hiervoor een eigen bijdrage verschuldigd. Daarnaast kan het zijn dat hij bijkomende kosten moet betalen, zoals griffierecht en voorschotten (bureaurokosten van advocaat).

Voor de eigen bijdrage en de bijkomende kosten kan een tegemoetkoming bijzondere kosten worden verstrekt.

Voorwaarde is dat er sprake is van een toevoeging door de Raad voor Rechtsbijstand.

De Raad voor Rechtsbijstand bepaalt aan de hand van een aantal criteria of de procedure en de juridische bijstand nodig zijn. Dit oordeel is maatgevend voor de bepaling van de noodzaak in het kader van de richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten.

Zonder toevoeging van de Raad voor Rechtsbijstand is een tegemoetkoming bijzondere kosten niet mogelijk.

Wanneer aan een belanghebbende een toevoeging is verleend, is van belang of belanghebbende aanspraak maakt op verlaging van de eigen bijdrage. De eigen bijdrage wordt verlaagd met € 51,- (januari 2012) wanneer een belanghebbende eerst (gratis) rechtshulp vraagt aan het Juridisch Loket alvorens een advocaat te raadplegen. In beginsel is hiervoor vereist dat het Juridisch Loket belanghebbende in persoon rechtshulp heeft verleend en dit heeft geleid tot een diagnosedocument. Het Besluit eigen bijdrage rechtsbijstand voorziet overigens in uitzonderingen op het systeem dat eerst het Juridisch Loket moet worden geraadpleegd om de eigen bijdrage te verlagen.

Tevens is het beleidsstandpunt van de gemeente dat een gerechtelijke voortzettingsprocedure waarbij wederom een toevoeging gevraagd wordt en een eigen bijdrage verschuldigd is, niet wordt aangemerkt als een nieuwe procedure en buiten de verplichting valt zich te melden bij het juridisch loket.

Het Juridisch Loket wordt aangemerkt als een voorliggende voorziening.

Indien hier geen gebruik van gemaakt is, kan er sprake zijn van tekortschietend besef van verantwoordelijkheid in de voorziening in het bestaan. Afstemming van de tegemoetkoming op grond van de maatregelen- en handavingsverordening moet dan overwogen worden.

Tweede lid

Het beleidsstandpunt van de gemeente luidt dat aan vreemdelingen die rechtmatig in Nederland verblijven (op grond van artikel 1 van het Besluit gelijkstelling vreemdelingen P-wet, loaw, loaz jo. artikel 8, onder a tot en met e, of I van de Vreemdelingenwet 2000) de legeskosten vergoed worden. De gemeente staat op het standpunt dat het niet bevorderlijk is voor de integratie van de betrokkene indien hij reeds grote financiële kosten moet maken bij de start van zijn integratie in Nederland. Het is niet wenselijk dat de betrokkene in deze fase reeds een lening moet afsluiten.

Artikel 11 P-wet is van toepassing zodat er sprake moet zijn van een rechtmatig verblijf in Nederland alvorens een tegemoetkoming voor deze kosten kan worden toegekend.

De vergoeding geldt alleen voor de legeskosten van een verblijfsvergunning. Voor de kosten van naturalisatie wordt geen tegemoetkoming verstrekt. Deze kosten zijn niet bijzonder noodzakelijk, omdat voor een rechtmatig verblijf in Nederland een verblijfsvergunning voldoende is.

Derde lid

Een inburgeringsplichtige in het kader van de Wet inburgering (Wi) dient in bepaalde gevallen een eigen bijdrage te betalen.

De eigen bijdrage wordt niet zondermeer aangemerkt als bijzondere noodzakelijke kosten. Slechts indien er sprake is van een samenloop van kosten van de eigen bijdrage met andere noodzakelijke kosten die voortvloeien uit bijzondere individuele omstandigheden, kan een tegemoetkoming bijzondere kosten verstrekt worden. Een voorbeeld van een dergelijke samenloop is een lening voor inrichtingskosten die eerder aan de inburgeringsplichtige verstrekt werd.

Voordat tot verstrekking van een tegemoetkoming voor de eigen bijdrage wordt overgegaan, moet eerst nagegaan worden in hoeverre via andere kanalen een vergoeding kan worden ontvangen.

Vierde lid

Onderbewindstelling houdt in dat de goederen van een persoon die niet in staat is zijn vermogensrechtelijke belangen behoorlijk waar te nemen, worden beheerd door een door de rechter benoemde bewindvoerder. De rechter stelt tevens de beloning van de bewindvoerder vast. In de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep d.d. 9 november 2010, LJN: BO4439, 08/6936 WWB heeft de CRvB geoordeeld dat met de goedkeuring door de kantonrechter van de tarieven van de bewindvoerder de beloning van de bewindvoerder is vastgesteld conform de wet. Gelet op de onderbewindstelling zijn de kosten van de beloning voor de bewindvoering noodzakelijk en vloeien deze voort uit de bijzondere individuele omstandigheden van betrokkene.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat voor kosten van het salaris van een bewindvoerder in verband met de WSNP in beginsel geen tegemoetkoming kan worden verstrekt. Het salaris van de bewindvoerder dient uit de boedel betaald te worden. Als de rechtbank het salaris van de bewindvoerder hoger heeft vastgesteld dan het bedrag dat uit de boedel kan worden betaald, mag de bewindvoerder het gedeelte van zijn salaris dat niet uit de boedel kan worden betaald niet bij belanghebbende in rekening brengen. Als de boedel geen ruimte biedt voor de betaling van het voorschot op het salaris, doen de kosten zich niet voor en zijn deze, indien deze zijn voldaan, zonder noodzaak betaald (zie CRvB 29-06-2010, nr. 07/4970 WWB, CRvB 29-06-2010, nr. 07/5153 WWB en CRvB 29-03-2011, nr. 10/2173 WWB). Ook wanneer de schuldsanering is beëindigd omdat belanghebbende zijn verplichtingen niet is nagekomen, doen de kosten zich niet voor (zie CRvB 21-06-2011, nrs. 10/572 WWB e.a.).

Artikel 25 - Overbruggingsuitkering Eerste lid

Voor een overbruggingsuitkering komt de belanghebbende in aanmerking die tijdelijk met een financieel probleem wordt geconfronteerd, doordat er gedurende een korte periode geen inkomsten zijn.

Een overbrugging is in dat geval slechts aan de orde, als de belanghebbende op geen enkele wijze zelf in zijn financiële problemen kan voorzien. Hij moet zijn totale inkomen en vermogen hiertoe inzetten. Van een vrijlating van een bescheiden vermogen kan geen sprake zijn. Voordat een tegemoetkoming overbrugging wordt verleend, wordt aan de hand van de bankafschriften gecontroleerd of er geen dan wel onvoldoende middelen zijn.

In beginsel wordt een dergelijke tegemoetkoming verleend in de vorm van een lening, met uitzondering van de bepaling als genoemd in het tweede lid.

Tweede lid

Indien de belanghebbende voor de eerste keer een beroep moet doen op een periodieke uitkering P-wet, en daaraan voorafgaand geen eigen inkomsten had, wordt de overbruggingstoeslag om niet verleend. Uiteraard dient daarbij eerst nagegaan te worden in hoeverre er eigen middelen en vermogensbestanddelen aanwezig zijn.

De categorieën waarop dit lid betrekking heeft beperken zich tot:

1. Belanghebbenden die te maken hebben met een verlating;
2. Vluchtelingen die voorheen in de Centrale Opvang woonachtig waren van het Centraal Orgaan Opvang

Asielzoekers (COA) en voor de eerste maal een uitkering Participatiewet gaan ontvangen. Tot de Centrale Opvang behoren: Asielzoekerscentrum (AZC), Opvangcentrum (OC), Centrale Opvang Woning (COW) en Zelf Zorg Arrangement (ZZA).

De overbruggingsuitkering aan een belanghebbende bij wie sprake is van verlating wordt altijd in de vorm van een lening verstrekt, indien er sprake is van een onverdeelde boedel.

Derde lid

De hoogte van de overbruggingsuitkering als bedoeld in het tweede lid bedraagt maximaal de van toepassing zijnde bijstandsnorm over een periode van maximaal zes weken. Door deze periode aan te houden, wordt voorkomen dat betrokkene met een betalingsachterstand gaat starten.

Artikel 25A - Kosten afvoer grof huisvuil Eerste en tweede lid

Op grond van dit artikel kan een bijdrage van € 70,00 per jaar worden verleend voor de kosten van afvoer van grof huisvuil. Van de gemaakte kosten dient een bewijsstuk te worden overgelegd.

HOOFDSTUK 5 - Schuldhulpverlening

Artikel 26 - Tegemoetkoming bijzondere kosten in schulden Eerste lid

Dit lid verwijst naar artikel 13, eerste lid, onder g P-wet. Daar is bepaald dat schulden in het algemeen niet behoren tot de noodzakelijke kosten waarvoor een tegemoetkoming bijzondere kosten kan worden verleend.

Slechts als er sprake is van een zeer dringende reden kan een tegemoetkoming in de vorm van een lening worden verstrekt. De Kredietbank wordt daarbij als voorliggende voorziening aangemerkt.

Tweede lid

De belanghebbende met schulden dient zich in eerste instantie te wenden tot het Meldpunt Schuldhulpverlening. Het Meldpunt neemt daarna contact op met de Kredietbank om de mogelijkheid van kredietverstrekking door de Kredietbank te laten onderzoeken.

Derde lid

Slechts indien na onderzoek blijkt dat kredietverstrekking niet mogelijk is en indien er sprake is van een dringende noodzaak om tot betaling van de schulden over te gaan, wordt een tegemoetkoming verstrekt op basis van deze richtlijnen. Een dergelijke tegemoetkoming wordt verstrekt in de vorm van een lening. Dit kan uitsluitend indien belanghebbende aan de voorwaarden ingevolge artikel 48 tweede lid P-wet voldoet.

Vierde lid en vijfde lid

De aflossing van een lening voor dringende schulden vindt in beginsel plaats op de wijze zoals aangegeven in artikel 12. In bepaalde gevallen kan het echter voorkomen dat de belanghebbende reeds een lening heeft lopen bij de Kredietbank, terwijl er een nieuwe lening in de vorm van een tegemoetkoming bijzondere kosten bijkomt wegens dringende schulden. In een dergelijke situatie, waarbij de Kredietbank het lopende krediet niet kan optrekken, kan een lening verstrekt worden met uitgestelde aflossing. De aflossing gaat in dat geval pas in op het moment dat het krediet is afgelost.

Zesde lid

Voor het oplossen van incidentele schuldproblemen tot € 500,- hoeft geen persoonlijke lening bij Kredietbank te worden afgesloten, maar kan worden volstaan met leenbijstand. Dit is sneller en eenvoudiger te realiseren.

Artikel 27 - Tegemoetkoming in schulden bij bijzondere omstandigheden Eerste lid

Schulden die kunnen uitmonden in ontruiming van de woning of tot afsluiting van de energie, kunnen tot grote problemen leiden. Doorgaans kan de Kredietbank in een dergelijke situatie een oplossing bieden. Als dat niet het geval is, is er in de regel sprake van een situatie waarin de belanghebbende over onvoldoende middelen beschikt om de lening terug te betalen. In zo'n geval kan, als de individuele omstandigheden daar aanleiding toe geven, een tegemoetkoming om niet worden verleend. Dit is slechts éénmaal mogelijk.

Aan deze vorm van verstrekking van een tegemoetkoming worden extra voorwaarden verbonden. In de praktijk zal het er op neerkomen dat het Meldpunt in dergelijke gevallen adviseert om de voorwaarde van budgetbeheer op te leggen.

Tweede lid

Hoofregel is dat schulden niet behoren tot de noodzakelijke kosten van bestaan. Deze regel wordt begrensd door de veronderstelling dat iedere belanghebbende over voldoende inkomen beschikt om te kunnen voorzien in de noodzakelijke bestaanskosten. De P-wet voorziet immers in een bestaansminimum en het maken van schulden is daarbij een eigen verantwoordelijkheid.

In individuele gevallen kan het echter voorkomen dat iemand een bepaalde periode niet heeft beschikt over voldoende bestaansmiddelen. Dat kan zijn omdat men een periode minder ontving dan het wettelijk

geldende minimum. Ook kan het voorkomen dat men te maken had met kosten, waarvoor, indien deze zouden zijn aangevraagd, een tegemoetkoming bijzondere kosten om niet zou zijn verleend. In deze omstandigheden kan een tegemoetkoming bijzondere kosten verstrekt worden in de vorm van een verstrekking om niet.

Daarbij dient eerst nagegaan te worden in hoeverre aan de belanghebbende alsnog een uitkering algemene bijstand kan worden toegekend over de betreffende periode. Slechts indien vastgesteld is dat dit niet mogelijk is, kan een tegemoetkoming bijzondere kosten verstrekt worden.

De periode waarbij teruggegaan kan worden voor verstrekking van algemene bijstand dan wel een tegemoetkoming bijzondere kosten, bedraagt maximaal 12 maanden.

Artikel 28 - Preventieve kosten schuldhulpverlening Eerste lid

Een tegemoetkoming bijzondere kosten voor schulden in preventieve zin kan worden verleend als er onvoldoende middelen aanwezig zijn en waarbij de kans groot is dat er in de toekomst nieuwe schulden ontstaan. Deze mogelijkheid is direct verbonden aan 'persoonlijk budgetbeheer'.

Het principe van budgetbeheer is dat op advies van het Meldpunt iemands vermogen en inkomen komen wordt beheerd. Het algemeen maatschappelijk werk (AMW) draagt daarbij zorg voor de financiële begeleiding. De beheerder verzorgt de periodieke betalingsverplichtingen en reserveert voor incidentele betalingsverplichtingen; daarnaast ontvangt de cliënt een vast bedrag voor dagelijkse uitgaven.

Het doel van budgetbeheer is een nieuwe schuldsituatie te voorkomen. Randvoorwaarde daarbij is, dat er bij de start voldoende middelen zijn voor toekomstige betalingen, om zodoende 'schoon' te kunnen starten. Een dergelijke tegemoetkoming wordt om niet verleend. De tegemoetkoming wordt altijd rechtstreeks aan de budgetbeheerder betaalbaar gesteld.

Artikel 29 - Bevordering saneerbaarheid

Een groot aantal schuldsituaties blijkt op dit moment nog niet saneerbaar, vanwege de omvang van de schuldenlast. Moeilijkheid daarbij is dat diverse schuldeisers niet akkoord gaan met een aanbod van betaling ineens van de schuldenlast, tegen finale kwijting van het resterende deel. De gemeente, in haar hoedanigheid als uitvoerder van sociale voorzieningen en als instantie aan wie de belanghebbende plaatselijke belastingen verschuldigd is, is ook zo'n schuldeiser. Hoewel sinds de inwerkingtreding van de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP) sneller een akkoord in het minnelijk traject wordt bereikt, blijft het probleem aanwezig.

De gemeente heeft de mogelijkheid om op verzoek van de belanghebbende af te zien van terugvordering wegens het regelen of saneren van schulden.

In een aantal situaties kan het gewenst zijn deze mogelijkheid te hanteren, doch in de richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten worden hier geen aanvullende bepalingen over opgenomen. Dit wordt per individuele situatie beoordeeld.

Om de saneerbaarheid te bevorderen kan op basis van deze richtlijnen uitsluitend finale kwijting verleend worden voor vorderingen van de gemeente die betrekking hebben op verstrekte tegemoetkomingen bijzondere kosten (in het verleden verstrekte leenbijstanden). Voorwaarde om met een saneringsvoorstel akkoord te gaan is dat de gedragscode schuldsanering is gehanteerd.

Artikel 30 - Uitvoering Eerste lid

De richtlijnen tegemoetkoming bijzondere kosten zijn een uitvloeisel van de P-wet. Deze wet wordt in het kader van medebewind uitgevoerd. Op grond hiervan is het college van burgemeester en wethouders belast met de uitvoering.

Tweede lid

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere werkinstructies en protocollen vaststellen. Het is van belang dat de belanghebbende zoveel mogelijk zelf de beleidsregels kan inzien. Door de richtlijnen vast te leggen in het Handboek Kluwer/Schulincx wordt hieraan gedeeltelijk tegemoet gekomen.

Derde lid

Het terrein waarop deze richtlijnen betrekking hebben is erg breed. Het is voor gemeenten met de omvang van de gemeente Altena niet mogelijk om een volledige beschrijving te maken van alle uitvoeringsrichtlijnen en werkinstructies die voortvloeien uit deze beleidsregels. De richtlijnen geven de kaders aan. De uitwerking is voor een deel geregeld in het Handboek Kluwer/Schulincx.

Vierde lid

Dit lid geeft het individualiseringsbeginsel weer. Dit begrip vloeit direct voort uit de P-wet: het college heeft ten allen tijde de bevoegdheid om op grond van individuele omstandigheden ten gunste van de belanghebbende af te wijken van deze richtlijnen. Daarbij geldt wel de voorwaarde dat de argumenten om af te wijken duidelijk in de rapportage opgesomd worden.

Artikel 31 - Slotbepalingen

Dit artikel noemt de citeertitel en de datum van ingang.